

"Stajerc" izhaja vsaki petek, datoran z dnevom naslednje nedelje.

Naročina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 krom, za Ameriko pa 6 krom; za drugo inozemstvo se računi naročino z ozirom na visokost poštne. Naročino je plačati naprej. Posamezne stavki se prodajajo po 6.

Uredništvo in upravništvo se nahajata v Ptiju, gledališko poslopje Štev. 3.

Slava Tébi, ki si nas kmene ljubil!

Kmečki stan, srečen stan!

Štev. 8.

V Ptiju v nedeljo dne 21. februarja 1909.

X. letnik.

Boj za Avstrijo.

Politični utrinki.

Nekaj žalostnega tiči v dejstvu, da se bije ravno v času 60. obletnice vladanice cesarja Franca Jožefa I. najljutješji boj za državo, za avstro-ogrsko monarhijo samo. Kar je resnih politikov, torej ljudi, ki imajo tudi v politiki še vesti in značaja, — vsi priznajo velikansko potrebo obstoja avstro-ogrsko monarhije. Ne da bi hvalili svojo lastno domačijo, — ali res je, da je Avstro-Ogrska nekakvi centrum Evrope, da omogoči ta država nekako raynotežje sveta. Zato je bila naša država tudi vedno zaščitnica miru, kar je dokazala zlasti v zadnjih desetletjih. Dokaz kreposti in moči te države pa je dejstvo, da je ostala velelast vključ notranjim nemirom, vključ ruvanju in podminirjanju notranjih sovražnikov. Lahko se reče: ni je skoraj države na svetu, ki bi toliko notranjega razburjenja preživelaka kakor avstro-ogrsko monarhija!

Za to svetu, zlasti pa Evropi potrebno avstro-ogrsko državo se bije zdaj veliki in strasti boj. V prvi vrsti vodi ta boj zunanjji sovražnik, katerega nam je v tem trenutku iskati na Balkanu. Mali balkanski narodi še nimajo pravega zmisla za kultivirano državo. Njim je država vreden skupina ljudstva, kateremu se ni treba brigati za nobene postave in noben red. Desetletja že je balkanski polotok pravi peklenki kotelj. Berolinska pogodba je dala vsled tega naši državi nalogu, da okupira Boznijo, Hercegovino in sandžak Novibazar. Avstrija je storila to, je izvršila svojo nalogu. Poslala je svoje vojake tja doli in ukrotila roparske šege ter uresničila red in varnost. Poslala je tja svoje učitelje in napravila, da se je splošno duševno obzorje tamoznjega ljudstva dvignilo. Zgradila je ceste, pota in železnice in zvezala na ta način okupacijsko ozemlje. Na podlagi 30 letnega dela je zahtevala končno naša država, da ostane nje, kar je naredila in vstvarila s svojim denarjem in svojim delom. In ko je Avstrija to storila, pričele so kričati pritlikave balkanske države

ter rožljati s svojimi sabljicami. S Turčijo je prišlo do nekakega sporazuma in sicer na podlagi tega, da se je Avstrija izrazila pripravljena, plačati nekaj čez 50 milijonov krom "odškodnine". Ta sprava sicer še ni gotova, ker je Turčija sama v večini notranjih bojih in se tam od danes na jutri ne ve, je li bodejo končno zmagali stari nazadnjaški Turki ali pa napredni radikalni Mladoturki. Najbolj proti Avstriji šoppiriti se je pa pričela mala, karikaturi podobna Srbija. Zgodovina te države je znana od kraljevskoga zapravljalca Mihana čez nesrečnega umorjenega Aleksandra pa do revolverskega Petra in njegovega klativitezu podobnega sina Jurčka.

Iz vsega tega vidimo, da stoji naša država pred resnim dogodki. Vsak hip zna padeti iskra v sod smodnika, vsako juro nas zamore presestiti vest o mobilizaciji. Ali se bode dala vojska zabraniti ali ne, — kdo že?

In pri vsemu temu ima Avstrija še vročega notranjega sovražnika. To so zlasti voditelji manjših in večjih narodov na Avstrijskem, ki iz bogov kakšnih nagibov nočejo več na Avstrijskem živeti. Zlasti se pojavljajo ti voleizdajalski nazori med radikalnimi Čehi. Ti pouličnjaki, ki hočejo svoj "narod" s tem rešiti, da pobijajo nemške študente, so zašli popolnoma na pot voleizdajstva. Znano je, da se je v Pragi pri demonstracijah klicalo „živila Srbija“, da je češki poslanec Kloufač opetovanjo potoval v Belgrad in tam koval protiavstrijske načrte. Oblast je vsemu temu počenjanju mirno oblije obdržala. Šele te dni se je vzdramila in je napravila pri čeških poslancih hišno preiskavo, pri kateri se je baje mnogo voleizdajalskega gradiva našlo.

Tako se bije danes boj za Avstrijo...

Zalostno pri temu je le, da so tudi slovenski pravki zašli na pot, označeno po čeških radikalcih. Tudi v Ljubljani se je vpilo „živila Srbija“, se je razstavljalo 2. decembra sliko srbskega Jurčka; tudi slovenske stranke hočejo razbiti staro Avstrijo in uresničiti „jugoslovansko državo“, torej združiti se z Srbji.

Natakar: Kraljevič Jurij, gospodje pravijo, da morajo na vsak način z Vami govoriti; ne pustijo se odstoviti —

Jurček: Kaj? Ne pustijo se odsloviti? Vzemi pasji bič —

D. Benkovič (pri vratih): Oj ne, ne, ne, — kraljevič, ne, — pasji bič imamo v Brežičah tudi, nam ni treba na Srbsko priti —, mi smo, mi smo, — ne, ne pasji bič, — mi smo —

Jurček: Kdo ste?

D. Ploj (vstopi): Mi smo Slovenci in sicer dobrji Slovenci, najboljši Slovenci, še več kot najboljši Slovenci, pa čeprav ne znamo slovenščine prav dobro, pa čeprav smo v mladini nemške denarje dobivali —

Jurček: Ah, Slovenci! Dobro došli! Le vstopite vse! (Prvaki vstopijo). Torej vi ste Slovenci? Pri vas delajo dobro žganje, kaj?

Profesor Zelenik: Oj ja, ja, ampak

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak tork zvečer.

Za oznani uredništvu odgovorno. Cena oznanih (inseratov) je za celo stran K 64, za $\frac{1}{2}$ strani K 32, za $\frac{1}{4}$ strani K 16, za $\frac{1}{8}$ strani K 8, za $\frac{1}{16}$ strani K 4, za $\frac{1}{32}$ strani K 2, za $\frac{1}{64}$ strani K 1. — Pri večkratnem oznanimu se cena primerno zniža.

Mi pravimo tedaj: kdor je za Avstrijo, ta ne more in ne sme biti pristaš prvaških strank. Eno ali drugo velja!

Politični pregled.

Vojska? Pred zaključkom lista nam prihajajo najnovješe vesti, ki kažejo, da je postal položaj zelo resen. Seveda ni dovoljeno, da bi se zdaj kaj o vojaških zadevah pisalo. Ali toliko je gotovo, da se je vršil 17. t. m. na Dunaju izvenredni ministrski svet, ki se je pečal v prvi vrsti z zunanjimi zadevami in je sprejel odločilne sklepe. Skoraj gotovo se je govorilo o kontingentu rekrutov, o pomnožitvi vojaških oddelkov v posameznih okrajih, o sklicanju rezervistov itd. Več se dolje še ne more poročati. Ali na vsak način se priznajo zelo resni dogodki.

Meja v Bozniji v nevarnosti? Listi poročajo, da je naročil srbski general Živkovič nekemu oficirju, da naj odpotuje 4.000 srbskih prostovoljcev, med njimi 500 Albancev, na mejo v Boznijo. Nekateri ljudje na Srbskem res že norijo.

Srbska zasedena? Nekateri listi poročajo, da imajo volevlasti že dolgo načrt, da naj bi Avstro-Ogrska z ozirom na večne srbske grožnje zasedla Srbijo. Naša država bi s tem izvršila povelje Evrope. — Danes se pač še ne more reči, ali je to le časnikarska neresnica ali pa grožnja za Srbe. Na vsak način bodo postalo tudi vprašanje važno: kdo bi poplačal naši državi troške, ako bi se ji res tako nalogi naložilo? Za tuje ljudi vendar ne bomo vedno po kostanj v ogenj hodili!

Zasaćeni voleizdajalci. Iz Prage se poroča 16. t. m.: Danes zutraj vprizorila je policija s političnimi uradniki 20 hišnih preiskav pri raznih voditeljih češko-radikalne stranke. Vzrok hišnim preiskavam je sum, da so ti radikalni Čehi vezani na voleizdajalski način s Srbji. Našlo se je baje zelo veliko obtožilnega gradiva in se je pričela proti nekaterim že kazenska razprava zaradi razdaljenja veličanstva in voleizdaje ter

tudi vino ni slabo; jaz sicer nisem nikdar pisan —

Jurček: Jaz tudi ne! Torej, dragi bratje, ali ste prišli po pomoč? Jaz imam 400.000 soldatov, ki znajo vse izvrstno ovce krasti. Ako hočete, premagam jutri Avstrijo, pojutrajnem po goltnem Nemčijo, vse Nemce snemo na vroči župi in potem ustanovimo jugoslovansko državo.

D. Ploj: Ali budem jaz minister?

D. Korošec: Bodeš, samo slovenskega jezika se boš moral naučiti.

Spindler: Kraljevič Jura, jaz bom pa vaš dvorni no — no — vaš dvorni pesnik.

Jurček: Le počasi, gospodje, — ali imate kaj drobiža v žepu?

D. Benkovič: Nekemu kmetu sem računal namesto 2 krom trikrat toliko; jaz dajujem ta „dar domovini na oltar“, ampak,

Jurček: Kaj, ampak?

Pri avdijenci.

Spisal Tebničmar.

(Igra je zelo pripravna za "teatre" prvaških izobraževalnih društev. Vrši se v Belgradu v neki nočni kavarni. Velika okrogla miza; na neki sedi srbski prestolonaslednik Jurček in pije žganje).

Natakar: Kraljeva visokost, zunaj stoji nekaj tujih gospodov, ki hočejo z Vami govoriti.

Jurček: Kaj, zdaj-le ob pol eni po noči? Jaz dajem avdijence le dopoldne, kajti popoldne in zvezci ga imam po navadi malo v glavi.

Natakar: Oprostite, kraljeva milost, ali gospodje se ne pustijo odsloviti.

Jurček: Kakšni pa so?

Natakar: Posebno pametno ne izgledajo, ali podobni so Vam.

Jurček: Prinesi mi žganja; jaz ne maram danes z nikomur govoriti.

drugih zločinov. Skrajni čas je bil pač, da je vlada posegla vmes in da hoče delovanje Kloufačov ustaviti. O izidu cele zadeve boderemo še poročali.

Proti klerikalstvu pričenja se zdaj tudi že doslej mirno in verno prebivalstvo obračati. Tako se pričenja cepiti središče avstrijskega klerikalstva, Luegerjeva „krščansko-socialna“ stranka na Dunaju. Pred kratkom so n. pr. nižjeavstrijski vinogradniki postavili za deželnozborske volitve svojega lastnega kandidata. Ti vinogradniki so bili doslej pravi sužnji klerikalcev. Zato jih je tudi klerikalni poslanec Bielohlawek opsoval, ker se niso hoteli pokoriti strankarskemu povelju. Ali naletel jo je slabo. Vinogradniki bi mora kmalu pretepli in moral je bežati. Jasni se, povsed se že jasni. Upajmo, da tudi prebivalstvo na Slovenskem zlatega jutra ne prespi.

Stroški obstrukcije v parlamentu. Kakor znano, so češki radikalci na prav divjaški način avstrijsko državno zbornico razbili. Ta šala jih je koštala sledenje svote: Za 7 mašin za ropotanje po 15 K = 105 K; za 7 piščalk po 1 K = 7 K; za 1 zvonec K 3 —, za 2 trompete K 10 —. Skupaj torej 125 K. Teh radikalno-čeških poslanec je 10. Torej je prišlo na vsačega nekaj čez 12 K. Ko bi dobili za svojo brezvestnost za vsako krono 2 po zadnici, bi to po našem mnenju tudi ne škodovalo.

Umori na Srbskem se grozovito množijo, od kar je bila tamnošča vladu tako nespametna, da je z ozirom na napete razmere z Avstrijo ljudstvo oborožila. Le novembra lanskega leta se je zgodilo na Srbskem 31 umorov, med njimi 11 roparskih umorov, 2 detonora, poleg tega pa 164 tativ in 71 požigov. Pač lepe razmere!

Poslanik — umorjen. V Chile (južna Amerika) so umorili tamoznjega poslanca Nemčije. Diplomacija je zadevo že poravnala.

Turški veliki vezir Kiamil-paša je moral odstopiti. Nova turška državna zbornica mu je s pretežno večno glasov nezaupnico izrazilila. Kiamil-paša je spadal med nazadnjake in vsled tega Mladoturki niso bili z njim zadovoljni.

Povsod, kjer so kmetje lastniki, najde se varnost, zaupanje v bodočnost in neodvisnost; to so pa lastnosti, brez katerih je napredovanje človeštva nemogoče. Prosti kmet se redi, brez da bi zemlja trpela. Edino mali posestnik, omogoči, da se pridela iz zemljišča največji dobiček.

Sistmondi.

Dopisi.

Iz ptujskega okraja. (Nekaj o hudobnem poškodovanju tik okrajnih cest nasajenih sadostnino drevesc.) Če potujemo po okrajnih cestah zunaj mesta Ptuj, je lepo videti, kako je nasajeno sadno drevje in kako lepo rase. To je okraj mnogo stalo in davkopalčevalci so te stroške trpeli. Sadno drevje tik cest se ni samo posadilo za olješanje tistih, temveč za potnike. Kadar bo svoje dni rodilo — bode le ljudstvo od tistega korist imelo in se bo prepričalo kaj je sad vreden. Že večkrat so hudobne drevesci uničili in prosili smo ljudstvo naj tega ne storiti, ker je drevcese nedolžno in da naj stariši deco

D r. Benkovič: Ampak — pasji bič ne smete več omeniti.

D r. Ploj: Če bom minister, dam tudi nekaj.

(Vsi nabirajo denar in ga prinesejo Jurčku v polhovi kapi): Živila Srbija!

Jurček: Je že dobro! Torej, kdaj naj pridem z mojimi vojaki nad avstrijske — ove, to se pravi, nad avstrijske vojake?

D r. Korošec: Najbolje bo, kadar — spijo . . .

Spindler: Avstrijski soldati imajo to neumno navado, da streljajo.

Jurček: Kaj ??? Streljajo tudi? Ja, potem pa ni nič . . . Dragi slovenski odrešeniki, dokler bodejo avstrijski vojaki streljali, toliko dolgo vam mi Srbi ne moremo pomagati.

(Vsi se pričenjo jokati. Dr. Ploj se vsekne v Korošev frak.)

z lepimi nauki podučijo, da je nasajeno drevje le v korist in blagor ljudstva. Ali taki hudobneži kateri v pisanosti po divjem drevescu poškodujejo — se ne pojivejo. Taki hudič ni več vreden, če bi se pojivedel, da mu bi obe tace odsekal, ali da mu bi se posušil. Že lansko leto smo ljudstvo prosili naj se drevje na miru pusti in smo tudi javno oznanili, da doai tisti, kateri takšnega zločinka pozive ali vlovi in naznani 40 kron nagrade. Vse ne pomaga nič. Pred 14 dni se je nekaj dreves na kolevski cesti, zadej turniško graščino uničilo. V srce mora človeka zaboleti, če se vidi na kaki hudobni surov način se je drevje poškodovalo. Zločinec se je pojivedel in sodniji naznani, katera mu bo zaslужeno kazeno že odmerila. Ob tistem času se je tudi nekaj drevesc na okrajni cesti proti sv. Lovrencu na dravskem polju od pijanih smrkolinov uničilo; hvala Bogu lopovi so se pojivedli in so se tudi sodniji naznani. Ti lopovi bodo za njih dobro delo že zaslужeno pošteno plačilo dobili in si pomnili, kdaj so sadno drevje, katero jim nič storilo, tako hudobno lomili in rezali. Opomin na stariše! Podučite z lepimi nauki vašo deco in pustite nedolžno drevje pri miru!

Iz Maribora. Dragi Štajerc, to ti je bil dirindaj, ko si zadnjič k sv. Križu posvetil. Križančani so mi pravili, da je gospod župniček od same jeze skakal. Nisem vedel, da resnica tako hudo peče. Neki ga najbolj žge, ker si mu zakljal „siromäček ubogi“. G. župnik, če ste res tako mogočni ko Jozua, ki je za tri dni solnce ustavil, tedaj Vas pa prav lepo prosimo, da celemu svetu eno zelo veliko dobroto napravite in če se niste grdo bahali, jo zelo lahko narediti. Ko sem še po šolskih klopah hlače trgal, so nas učili, da je solnce tako grozno veliko, da bi iz njega lahko veliko več kakor en milijon naših svetov napravili. Če ste toraj res tako mogočni, da morete velikansko solnce ustaviti, tedaj lahko brez vsega truda iz naših vinogradov naženete trsne uši, ki je tako majhna, da jo le prav bistro oko vidi. Ker pa je za tako mogočnega gospoda, ki lahko solnce ustavi, samo zmaga nad majhnim tako preotročje delo, bi se še lahko nad peronosporo spravili, ki je tudi čisto mala. Ker pa je vse to za takšnega mogočneža premalo, Vas Križančani prav lepo prosijo, da bi tudi hude megle preganjalci, ki skoraj vsako leto Kozjek s točo obsujojo. Zadnje delo bi bilo za Vas še celo zelo potrebno, ker zdaj nekateri ljudje misljijo, da so streljaci proti toči bolj mogočni kot Vi. Drugod zopet pravijo: „Kaj bi farju vinsko biro davali, ko nam nič ne pomaga — proti toči moramo streljati, proti peronospori z vitrijom škropiti, proti trsnim uši pa amerikansko trsje saditi.“ Pa pustimo te sitnosti in počakajmo raje, morebiti še doživimo velike čudeže. Zato tudi vsem vinogradnikom svetujemo, naj z rigolanjem malo počakajo in da naj nobeden ne kupi vitrijola in ameriških trsov. Trsničarji jih naj namesto solate z jezikom in bučevim oljem pohrustajo. Zakaj naj ubogi ljudje denar v blato mečejo, ko pa živijo ljudje, ki so tako mogočni, da lahko celo velikansko solnce ustavijo! Zdaj pa še nekaj za smeh. Ker gosp. župnik ni vedel, nad kom bi naj svojo jezico spustil, se je spravil nad prvega soseda, ki zna boljši pisati in najlepše je, da je pravega zadel, ne sicer pisca, pač pa moža, ki si je že davno zaslужil, da bi mu kateri na-

preden list s kože okrtačil črne flike. Že je ne ce je sam gospod župnik napravil to dobrokatim v Prav se zgodi obema, požehtanemu in tudi leta ki je svojega prvrženca sramotil. — Načini je go pa še opozorimo nekaj prijateljev, da je Štajerc zna že mnogo petelinčkov in divjakov manjčev zara in da je „ptujska smrdokavra“ iz mnogih zke ječe izkida veliko do nebes smrdeče gnilobe in nosna! očistila strupen zrak. Zato upa, da bo gnosno hijeno ukrotila.

Sv. Marjeta Dplj. Kaplangu Karlu Ajetekla, c odgovor na njegov novi, nesramni napovedi češke v 16. „Straže“ na podpisanega. G. kaplan! Poti naši jajte resnico in mečti Marječanom in Trnalu so tak pesek v oči. To krasí Vaš stan. Vi javka sicer z se na marječki šoli zastran meni dečki. Pri vod stavljam. Vi si usojate kritizirati mojo razvijevec z ur, katero je potrdil okraj. Šolski svet je zaprl, z dne 12. 11. 1908 pod št. 2467/1. Lep župni, i Pes tudi oblača mesec, a ta pljuje mirno apoleon svojo pot v vesoljnem prostoru. Da niste redzadno srčni sem spoznal ko sem videl provokacijavica in vizajo. Da ste hinavski, sem spoznal iz zavaj, ne, sa članka „Straže“. V tem članku se Marječan redenem i hlinite da Vam leži pouk dečkov na mitem se zelo na srcu. Zdaj še le razumen kaj Vapči volih zadržuje v Marjeti, da se še le ob zavaj, danes ponovi peljate z Micko v Šentjanž. Zdaj ov (liber) v tem se zmerjate čez marječko šolo in župni eno da Vam je ta šola trn v peti. Pomnite! Ta je ed je bila pred Vami, in bo ostala tudi zem v Kako zamorete tako hliniti? Ali imate v tudi tova katekizmu pisano, da je hlimba krščanskičemursk žnost? Kaj nameravate? Kdo Vam da obi to v imenu Marječanov, katerim ste deveta red eni časnikariti? Ni to neresnica, tedaj kaznialna slojje? Vas ni sram, da si ne upate z Vapči ateri se nom, katero je precej začrnjeno, na sveto bstoja s ki delujem postavno hočete v javnosti začeli ko Res lepa lastnost krščanskega duhovnega esenice bode šlo, gospodek, ker ste sami preve stra Kar pišete, da je šola za šolarje, je res lepar! I bila kaplaniha kedaj za cigane? Dalje našu pred da je učitelj zato, da šolarje podučuje občutne čas. To je tudi res. A res je pa tudi, da namre tudi kaplan podučevati ob šolskem času, ker je pa se Vi tega ne držite? Zakaj ste pa nena, že meseca novembra in decembra šolo tako g. marjali, da sem bil prisilen se obrniti marjali, k šolsko oblastvo, da Vam to razloži, kaj tako pa dolžnost? Ni to ironija, da zalitevate vede in moti, verouk, a še Vam odločenih ne porabite? iam, ta mirni! Vi dobite zato, da hodite semkaj sledili, vati, 100 K odškodnine. Pa ne za enkrat na teden katero Vi storite, ampak za dve To naj vzamejo Marječani in davkarja na A dosti za danes, več prihodnjič namre zanimivega. Veselje mi pa je napraviti bit akademično izobražen gospodek. Iz celega Vel „Straže“ veje duh Vaše jeze. Morali Benkovi kaplan najbrž dobiti od okrajnega šolskega lanke. Maribor presneto dolg nos. Sicer je Vaš tistični itak tako dolg, da žnjim uvhate vsako — laž, ka Aug. Achitsch, nadbode o

Sv. Barbara v Halozah. Pretekli težnje je zgodilo več nesreč v naši fari. Gospod smo le nikoviča, ekonomia v Slatini, se je užgal ziski in se zelo nevarno opckla. To se je zgrudovale šoli 3. razreda med odmorom. Kje so bomo poteli? — Znorela je tudi neka klerikal naprek, da izjav

D r. Ploj: Če „Štajerc“ ne ponevadni Hrvatsk bodem nikdar minister —

Jurček: Kelnerca, še en frakelj Špač gospodje, jaz že vem, kako bodemo Španzki o uničili.

V si: Kako, kako, kako?

Jurček: Vse ljudi na Štajerskem proščem bodemo operirali.

V si: Kako, kako?

Jurček: No, vzelji jim bodemo vitsko iz glav. Ko ne bodejo več možgan imeti smo V ne bodejo več na „Štajerc“ držali. Kdeli. pametni ljudje držijo s Štajercem . . .

V si: Živilo kraljevič Jurček! Živilo, interpe (Vsi se poslovijo), Jurček pa naroci z poslana en frakelj. Ko so prvaki na štacijonu, opolne Korošec, da mu manjka ura. Dr. Benkovi zašepeta: Ti si pač tepec; na Srbko vzame ure — — —)

Novice.

Predpust vpliva prav čudno na ljudstvo. Večji del ljudstva se veseli in tudi drugače prav resni može vzamejo masko in se zabavajo, našemljeni in smešni... Ali najhujše vpliva predpust na možgane prvaških političarjev. Leti sploh ne vejo več, kakšno neumnost bi napravili, da bi se jih svet še bolj smejal... Od hrvatske strani n. pr. se je pričelo akcijo za zdraženje vseh jugoslovenskih političnih strank na podlagi državnopravnega programa. Cilj tega programa naj bude, da se združijo Hrvatska, Slavonija, Istrija, Dalmacija, Bosnija, Hercegovina, Kranjska, Štajerska in Koruška v eno samostojno državo. Torej smo na jasnen: jugoslovenska politika naših in hrvatskih prvakov je naravnost v elezdaška. V kranjskem deželnem zboru so tudi narodnjaki narančnost izjavili, da se bode ta njih cilj dal doseči edino potom vojske... Človeku zavre pravzaprav kri, ako pomisli brezvestnost prvaške politike. Ali potem se zopet spomnimo, da smo v — predpustu. Sicer pa imajo prvaci predpust vsako leto skozi 365 dni...

Klerikalno gospodarstvo. Kadar se hočajo naši klerikali prav izdatno ponašati s svojimi gospodarskimi zmožnostmi, takrat pokažejo na Dunaj in pravijo: Poglejte, Dunaj stoji pod krščansko-socialno (= klerikalno) vlado in ima vzorno gospodarstvo. Opetovano smo že to dunajsko klerikalno gospodarstvo pojasnili. Zdaj se je zopet nekaj novega izvedelo. Pri zgradbi deželne norišnice v Steinhofu so dunajski klerikali prekoračili dovoljeni proračun za okroglo sveto — 10 milijone kron. Vraga, to je pač „lepo“ gospodarstvo, ako se pri enem samem poslopu „zmotijo“ za 10 milijone! Sicer pa ti izborni gospodarji te svoje napake niti deželnemu zboru predložili niso. Drugače imajo usta vedno precej široko odprtja, ali zdaj so bili tako tisti, oh, tako tisti... Vedno in povsod je bila temelj klerikalnemu gospodarstvu — umazanost in korupcija. Tako drugje in tako tudi pri nas!

Iz Spodnje-Štajerskega.

O g. katehetu Schewidi v Ptiju smo že zadnjič po naznanilu drugih listov poročali. Za danes naznanjam, da je bilo naše poročilo popolnoma resnično. G. katehet Schewidi ima edino to „napako“, da — vpošteva postavo in da ne trpi, da bi se šolsko deco v teh ali onih društvenih politično hujskalo ter zapeljavalo. Tega poštenega, pravemu duhovniku primerenega stavliča pa mu ne odustijo tisti duhovniki, katerim je politika vse. V minoritski klošter v Ptiju je prišlo vsled tega predpreteklo soboto 5 ptujskih čez ušesa pobožnih „devic“ članic „Marijinega društva“; te že precej razvele device, ki so tako pobožne, da se človeku že kar smilijo, zahtevale so, da se odstavi g. Schewidi kot katehet. Pametni človek sicer ne razume, kaj se imajo te milostljive dame v take stvari vtikati. Naj bi se raje zato brigale, da ne bode doma župa preslana. Saj jim za Božjo voljo vendar ni nikdo kriv, da so — ostale device. To je mnenje vsacega človeka, ki ima pamet v glavi. Minoritski fajmošter g. Vaupotič pa ima drugo mnenje. On je zato, brez da bi vprašal krajni šolski svet, brez da bi se vršila kakšna preiskava, samo na podlagi pobožne denunciacije zarjavelih babur, odstavl g. Schewidi kot katehet. To se ta seveda kot mož in duhovnik ni mogel pustiti dopasti in zato je odšel iz kloštra ter danes tudi že odpotoval iz Ptuja. Radovedni smo, kako bode ta stvar končala. Na vsak način pa budem o njej se prav temeljito izpregoroviti.

Dr. Benkovič — ovce striže. Veliki modrian, svetnik, doktor in poslanec dr. Ivan Benkovič ima tudi to lastnost, da zna svojim poniznim ovčicam prav dobro dlako striči. To ne stori samo kot advokat, kar smo to v raznih popisih njegovih čednih računov povedali. Ne, ne, tudi na drug način zna Benkovič ovce striči. Pred kratkim n. p. je izdal in razpošiljal sledeči oklic:

«Blaženje Slov. krščansko socijalno zveza priredite dne 8. in 9. svečana 1909 v Brežicah (Narodni dom) socialni tečaj za sodna okraja Brežice in Sevnica. Prosimo Vas, da takoj v Vaši županiji (občini) zberetein nam naznanite mladeniče in može, kateri se hočajo tečaja udeležiti. Oddaljenejšim se bode pre-

od same pobožnosti. Sirota sama več ur razločuje ne cerkev in ne ljudi. Grozno je tulila pred kratkim v cerkvi med tilo sv. mašo. Med drugim je letala tudi za kaplanom po cerkvi, nakar se ji je gospod kaplan komaj odmaknil... Iz občine Gradišča so zaprli v Maribor 8: pretepačev zaradi raznega hudodelstva na več mesecov težke ječe. Občina je lahko na te fante zelo ponosna!

* * *

Jesenice na Gorenjskem. Kmalu bodo tri leta pretekla, odkar smo imeli na blaženih Jesenicah občinske volitve. Boj je bil takrat velik, osebno proti naši gospodarski stranki na Savi. Pomagali so takrat župniku Zabukovcu, da je zmagal in sicer z našo pomočjo pobil je jeseniški pravak. Pri volitvi starešinstva je pa Janez Zabukovec z pomočjo maloštevilnih prvakov nam pot zaprl, tako da je on ostal gospodar, ne le v župni, temveč tudi v županski občini! Kaki Napoleon ali Bismark se lahko pred njim skrije! Predzadno nedolje je pa še ta mož pridal o hinavčih v hinavčini? No to brez komentarja! Kaj ne, saj se zastopimo pane Zabukovec! Sedaj preidem nadalje k naši domači politiki! Kakor čujem se že vse pripravlja na Jesenicah na bočni volilni boj! Na Jesenicah izjeme Save, imamo danes tri stranke in to so: Stranka prvakov (liberalna šolska), stranka klerikalcev in stranka socijalnih demokratov. Na Savi imamo samo eno, in ta je namreč gospodarska stranka. Ta je edina stranka, katera pojde proti zgornim trem v boju! Ker se je naši stranki pridružila tudi tovarna, jo sleparji imenujejo nemška ali nemčurska stranka. Pa to nič ne stori, niti otrok dobi to ali ono ime, ostane vendor to, kar je! Pred enim letom sta sklenili liberalna in klerikalna slovenska stranka neki tajni kompromis, kateri se je potem zvezel in ta kompromis obstoja še do danes neomenjen in bode tudi po njej kompromisnega sklepa vstrejal vedno na Jesenicah! Tedaj kedor danes trdi, da sta si te dve stranki razšle ali razdvojili, je navadui slepar! Tej celotni stranki so si pa v zadnjem času pridružili socijalni demokratij iz jeze do tovarne. (Boj proti kapitalizmu). Na videzno so si namreč v laseh, a tajno so ozko zvezane. Ker je vse to za naš bočni boj velikega pomena, že danes na to krovje mešetarijo opozarjam g. g. volilce iz Save! Čas in dan bode prišel, ko budem se malo več o tem povedali. Ako pa kedo misli, da se mi bojimo boja, ta se moti. Kdor je z nam je z nam, kdor je proti nam, ta ni z nam in tega si budem pošteno ogledati.

Slike iz Brežic na Savi.

IV. *)

Velevosteni gospodine poslanec dr. Ivan Benkovič doslej ni odgovoril na naše članke. Le v nekem zakotnem prvaškem listiu smo čitali kratko notico, češ da „je vse laž“ kar smo pisali v teh člankih in da se nam bode odgovorilo, ko bode vse objavljeno. Te grožnje se nam zdijo pač otroško-smešne. Zato smo le radovedni, kdaj in kje nam bode brežiški „odrešenik“ odgovoril. In tudi na to smo redovedni, kaj da nam bode odgovoril. Doslej smo poročali — in storili budem to tudi z naprej, — s a m o i n g o l o r e s n i c o . S tem da izjavi Benkovičeva klika v tem ali onem na Hrvatskem, na Kranjskem ali na Giganskem tiskanem „šundblatu“, da mi lažemo, s tem se pač gospoda naših očitanj ni oprala. Po takoniksi ceni se to pot gladki Benkovič ne bode izmuznil. Ako se nahaja v naših člankih le ena pičica neresnice, potem, pane dr. Benkovič, prosta Vam pot k sodniji. Dokler se pa v javnosti in pred sodnijo ne očistite naših trditve, toliko časa Vam ne pomaga nobeno jezuitično zaviranje, toliko časa ostanete to, za kar smo Vas mi in z nami vsi pošteni ljudje označili.

Doslej smo na podlagi sodnijskih aktov dokazali, da so skoraj vse trditve Benkovičevih interpolacij v državni zbornici, v katero ga je poslala nerazsohodnost duševno revnih volilcev, pole ne laži, zaviranja in obrekovanja. Dokazali smo pa tudi, da je po dr. Benkoviču pooblaščeni

njegov zastopnik hotel laži svojega šefa popraviti, da se je hotel zavezati, da ne bode odslej nikdar več iz dr. Benkovičeve pisarne noben napad na g. Schalon ali sploh na brežiško policijo prišel. Ta izjava je isto toliko vredna, kakor da bi Benkovičev zastopnik izjavil: kar je doslej iz te pisarne prišlo, je bila gola laž!

Na podlagi teh svojih laži je skušala Benkovičeva klika udomačiti pravo strahovlado. Poleg itak že znanega svojega Agreža, kateremu se maslo po celiem obrazu cedi, ako stopi na solnce, ki pa je vendar misil, da bode Benkovičeva „poslaniška moč“ tudi iz enega Agreža poštenega človeka naredila, — rabil je dr. Benkovič vedno še razne druge dvomljive eksistence. Ravnio to je za dr. Benkoviča značilno: nikdar mu niso pomagali neomadeževani, čisti ljudje, temveč vedno v blatu povajljane osebe...

Med Benkovičevimi pomagači in podrepniki v Brežicah se nahaja tudi neki alkoholični Gajser. Mož sam ob sebi je sicer premalenostna osebica, da bi se zaradi njega vznemirjali. Ako se ga pogleda, ima človek že dosti; to je tipus alkoholiziranega prvaškega predrzneza, ki v svoji pjanosti ne ve, kaj da dela, ki pa je skoraj vedno pjan. Mož je to, katerega cilj je menda delirium tremens. In vendar je ta pjaniji Gajser uslužbenec c. k. okrajnega glavarstva, je penzioniran žendar. Zato se hočemo tudi z njim popočati. Pa tudi zato, ker je orodje v Benkovičevi roki, ker je prav „Mädchen für alles“ za prvaško politiko v Brežicah.

Isti dan, ko je „fasal“ do kosti nedolžni in do kurjih očes pošteni Agrež za svoj dolgi jeziček 14 dni zapora, bila je tudi razprava proti g. tajniku Schalonu in policiji. Tožil je pjaniji Gajser. Stvar pa je bila sledča: Dne 9. avgusta preteklega leta vprvorilci so rdečosrjaniki „Sokoli“ v Brežicah hujskajočo „slavnost“, na katero je prišlo tudi precej rogoviležev iz Hrvatskega. Brežiška policija je imela mnogo opravila, da je držala nahujskano druhal v redu in da ni prislo do pretegov. Na ta dan je bil Gajser kakor po navadi pjan kot kanon. Po izpovedbi policajev je mahal s palico okoli, tako da so ga končno morali arretirati. Pri temu je pjaniji junak baje tudi na tla padel. Sam o vsej tej stvari ni ničesar vedel, ker je bil preveč pjan. Bil je tudi pri sodnji oproščen „wegen Volltrunkenheit“, torej ker je bil popolnoma pjan. Ali pozneje, čez tedne, je šel in nakrat naznani, da ga je policija po krivici arretirala in na tla vrgla. Namesto da bi Boga na kolenih zahvalil, da ni bil zaprt, na mesto da bi se sramoval svoje živinske pjanosti, šel je ta Benkovičev prijatelj in tožil. Tu se pač že vse neha! Seveda je bil g. Schalon z stražniki oproščen. Sodnik je Gajserju tudi marsikatero resnico v obraz povedal. Za nas zadostuje pač to, da se je pred sodnijo dokazalo sledča dejstva: 1. Gajser ni vedel pred sodnijo ničesar izpovedati, ker je bil takrat popolnoma pjan. — 2. Gajser je bil oproščen zaradi popolne pjanosti. — 3. Gajser je v naznanilu sam izjavil, da je imel „einen Mogel“ (pjan). 4. Gajser je večkrat in hitro pjan. — 5. Gajserjevi tovariši so izjavili, da pride mož tudi večkrat v službo pjan, da se nahaja torej na c. k. okraju glavarstva v Brežicah v službi pjaniji pisar. — 6. Dokazalo se je, da je Gajser dostikrat 2—3 dni pjan in za delo nezmožen. —

In ta Gajser, ki je kronično pjan, ki spada tedaj v bolnišnico ali pa kam drugam, kjer bi se svoje prvaške živice ohladil, ta Gajser je eden glavnih stebrov Benkovičevega veličanstva. To nas seveda ne vznemirja. Mi privočimo Benkoviča Gajserja kakor mu privočimo Agreža in obratno. Ali nekaj drugačega nas briga in briga vse davko-plačevalcev; kako more imeti c. k. oblast, c. k. okrajno glavarstvo takéga od alkohola zastrupljenega hujskajočega človeka v službi? V snopsrariji bi bila prava domovina Gajserja, nikdar pa ne v c. k. uradu...

Upamo, da so nas vsi prizadeti gospodje razumeli...

(Prihodnje naprej.)

*) Glej članke v zadnji in prevzadnji številki „Štajerskega“.

skrbelo hrano in stanovanje brezplačno; zato prosimo, da po svojih močeh v denarju prispevate k stroškom tečaja in prispevki pošljete na naslov dr. I. Benkoviča v Brežicah. Dnevni red tečaja se pravčasno objavi v časopisih. Tečaj se prične 8. februarja, ter se vrši v pondeljek in torek od 8—12 ur dopoldne in od 2—6 ur popoldne. Velespoštovanjem udani dr. Ivan Benkovič.

Torej „socialni tečaj“ je napravil dr. Benkovič. Mislimo, da se pri temu ni nobene druge nesreče zgodilo. Ali troje stvari je zanimivih: 1. Ali potrebuje revni, duševno in gospodarsko zanemarjeni ter izkoričani slovenski kmet res take „tečaje“? Ali bi ne bilo desetkrat bolj krščansko in pametno, ako bi se kmetski gospodarsko izobraževalo, namesto da se ga politično hujška? — 2. Ali ni sramota, da se prične v tem hujškojčem nastopanju pri mladeničih? S tem se vstvarja nasprotja v družini, se hujška očeta proti sinu in nasprotno, s tem se torej ruši temelj krščanskega življenja, sveti zakon in družino! — 3. In za vse to naj vbogi, zapeljani ljudje še plačujejo? S tistimi krvavimi krajarji, ki jih pusti našemu kmetu birič, naj kmet torej dela slavo enemu Benkoviču in dekoracijo hinske stranki klerikalnih farizejev! To je res že naravnost vnebovpijoče postopanje! Ja zakaj pa Benkovič sam in njegovi tovarši ne plačujejo teh tečajev? Kako lep „tečaj“ bi se dal n. p. napraviti s tistem denarjem, katerega je Benkovič kot odvetnik v svoje račune preveč zastavil?! Res, žalostno je, da naše ljudstvo še sedaj ne izprevidi nečuvano sleparijo, ki jo uganja klerikalno-prvaška stranka z njim!

Iz zgornjo-radgonskega okraja nam piše pošteni kmet: Dne 24. prosinca bila je občinska seja v občini Ščavnici. Predložil se je račun od l. 1908 in se je tudi govorilo zaradi okrajne steze. Že več let se dela in se nič ne stori. Zdaj se sploh nič več ne stori, odkar imamo najbolj od g. župnika v sv. Jurju izvoljenega prvaškega okrajnega načelnika. Mi reveži imamo take ceste, da je groza. Ali pobirajo pa od naše občine 20% okrajnih doklad, kar znaša na leto do 1.500 kron. Za ves ta denar se nam ničesar ne stori. Slišal sem tudi, kaj se je zgodilo, ko je bila seja končana. Eden občinskih svetovalcev je vprašal pričajoče odbornike: „Što pa vam je Künci, ki ste doublji senou, slamo, zdaj pa še krumpir, koruzo, oves, otrabe in detelčno semen. Tou vam je pripravil poslanec Malik, nišč drugi. Korošec in Roškar se ne najdi za nas potegnil. Malik pa, ki je za mesta in trge izvoljen, skrbi, da mi kaj dobimo.“ — Med odborniki pa se je našel neki pritljikavi možakar, ki ima dosti masla na glavi, in psoval Malika za brezverca. Ti revežti! Svoji k svojim! Zdaj se naši slovenski poslanci ne brigajo za nas. Ali kadar so volitve blizu, saperment, tedaj se bodo sladke delali in hodili okoli nas kakor lisica okoli kur in puranov. Ali mi kmetje postajamo pametnejši!

Iz sv. Lenarta sl. g. se nam piše: Na zadnji članek v „Narodnem dnevniku“ le kratek odgovor: Bedastemu lažniku v dotičnem listu bodi le povedano, da se bode vkljub temu v sv. Lenartu nemška šola uresničila. Poštena in odkrita politika naprednih mož prinesla bode kmetskemu ljudstvu veliko več dobička, kakor pa sebične, napacne špekulacije nekaterih posameznih, nažrtih in opijanjenih hujškačev, ki kmetu nemške šole ne privoščijo. Toliko za danes, kajti več ni lažnik omenjene prvaške junje vreden! — **Št. Lenarški naprednjaki.**

Dva otroka zadušila. Pri grofu Wurmbrandtu uslužbena vdova Fekus pustila je svoja dva otroka brez nadzorstva doma. V sobi je nastal ogenj in ko je vdova nazaj prišla, našla je otroka mrtva.

Dinamitna patrona razpočila se je v Stranich nekemu 25 letnemu ruderju v roki. Odtrgalo mu je 4 prstov.

Salmjak pil. Poročali smo zadnjič, da je neki sodarski pomočnik v Ptiju namesto vina pomoma salmjak pil. Nesrečnež je vsled tega umrl.

Pri drškanju na ledu je ponesrečil v Mariboru šolar Zatru in se težko ranil.

Svojega strica ustrelil je 17 letni Franc Scherzer v sv. Nikolaju pri Leibnici.

Iz Koroškega.

„Š-Mir“ zopet obsojen. Prvaški „Š-Mir“, glasilo vseh lažnikov in oskrunjevalcev cerkev

na Koroškem, napadel je svoj čas g. učitelja Hornbogner v Velikovcu prav grdo in nesramno. Tako mu je očital zlorabo šolske oblasti v politične namene, bojkot proti Slovencem in hujškauje proti papežu. G. Hornbogner je vložil vsled tega proti „Š-Miru“ tožbo, da bi mu dal priliko, dokazati pred sodnijo svoje trditve. Zdaj je „Š-Mirovi“ gospodi srce v hlače padlo in slamnati urednik je nakrat izjavil, da dotičnega lažnivega članka sam ni čital pred tiskom, da torej ne more biti zanj odgovoren. Zato pa je bil „Š-Mirov“ urednik zaradi zanemarjenja svoje dolžnosti obsojen na 100 krov globe. Pravega kriaca seveda kazen ni zadeva, kajti pravi krijevec je blečen v črno suknjo in laže ter obrekajo na račun drugih. Fej, trikrat fej lažnike!

Plodovi hujškarije. Pred kratkim se je zgodil v Slov. Plipergu nečuvani slučaj. Neki od prvakov na hujškani klerikale je v svojem divjem sovražtvu do šole med podukom v razred vsilil učitelja pred zbranimi učenci nesramno oposoval. Taki izbruh divjaštva so edino plodovi tiste grde prvaške gonje, kateri ni ničesar več sveto. Kam bi prišlo ljudstvo brez šole? Brez šole bi se pač udomačile zopet one razmere, ki jih je kmet v srednjoveških časih ter v dobi tlike pretrpel. Prvaki so v srcu najgrši sovražniki šole. Oni vedo dobro, da se izsolano, izobraženo ljudstvo ne bode pustilo od njih že nos vleči in izkoričevati. Zato agitirajo ti brezvestnezi s tem, da je šola ljudstvu škodljiva. Ali škodljiva je le ljudskim izkoričevalcem. Žalostno je le, da oblast take izbruhne prvaške gonje ne vidi ali pa menda noče videti. V omenjenem slučaju tudi šolska oblast ni ničesar ukrenila. Napadeni učitelj, ki se je moral pred zbranimi učenci pustiti oposovati od podivjanega klerikalca, prisiljen je bil, da toži pri boroveljskem okrajnem sodišču. Tam je bil črni napadalec obsojen, ali seveda zelo milostno. Mi pravimo le to-le: Razmere na Koroškem postajajo vsled brezvestne gonje kranjskih hujškačev vedno žalostnejše. Morda bode prišlo še do hujših dogodkov. Odgovornost za to počenjanje pa nosi oblast, ki je gluha in nema, kadar se gre za pravake. Koroško ljudstvo je prepošteno in prepametno, da bi trpelo prvaško grozovlado!

Iz zgorne Rožne doline se nam piše: V svoji 6. štev. z dne 6. 2. t. l. napada „Š-Mir“ hudo prejšnji občinski zastop v Rožku. Ta list trdi, da se je preje nerodnosti delalo ter meni, da je zaradi tega prejšnji tajnik ponoči in v megli izginil. Tudi se roga ta list nadzorniku računov od dejavnega odbora ter napada dejavnega vlado, češ da je ona za vse to odgovorna. Končno omeni še znane „nerednosti“ v Sv. Jakobu. Človek se mora res že čuditi nad prednostjo, s katero se ti ljudje sploh še na dan upajo in to s trditvami, na katerih ni niti pičice resnične. Pred kratkim šele smo poročali o obsođbi našega župana zaradi „kurfušerije“ na 300 krov globe. Zdaj se je napravilo proti temu prvaškemu poštenjaku naznanilo zaradi zapeljanja hkrivemu pričevanju (krivi prisegi) v neki zadevi, v kateri toži on vsled razjaljenja časti. Tudi v svoji domačiji je ta župan pravi vzor. V njegovi gostilni se vsako nedeljo pretejavajo. Tudi župana samega je zdaj (že tretjič) neki mladi posestnik sin oklofatu. Pri svojih najboljih prijateljih napravi najslabše doživljaje. Tako ga je spravil njegov prijatelj Rozman baje ob 2.000 kron. Nekega posestnika iz sv. Jakoba je košalo Rozmanovo prijateljstvo tudi okroglo 3.000 kron. Naš župan in Rozman sta sploh zelo čedni parček. V verskem oziru kaže župan pač vedno lep vzgled, to se mu mora že pustiti. On je prvi in zadnji v cerkvi in nikdo ne zna tako pobožno moliti kakor on. Pač vše zakači! Po cerkvi se hujška oziroma na prvaški način „izobražuje“ v krčmi Kravina. Popoldne se pa v njegovi gostilni pretejavajo. Toliko „Š-Miru“ za danes v odgovor. Ako treba, povemo še več!

Iz Sel se nam poroča: Vsaka vasica ima svoje posebnosti. Tako tudi Sele, ki ležijo v koroških „črnih gorah“. Sele imajo zdaj dve enorazredni šoli, prva čista slovenska, druga dvojezična. Obe šoli se nahajajo v enem poslopju. To pa ni vedno tako. Nekdaj je vladala edinstvenost, dokler ni prišel neki možakar iz Hrvatskega v tihih krajih. Takratna dvojezična, dvo-

razredna šola je bila temu pobožnemu trn v očesu. Tako je pričel proti njej vojski vsemi svetimi in nesvetimi sredstvi. Edina se je vsled njegovega hujškanja v prejeli njeni dve šoli razdelila. Ali vedno se je še nekaj ljudi, ki so zahtevali v šoli dvojezično, duk in ki so držali doslej nemško-slovensko razred na ta način, da so svoje otroci način, da so svoje otroci razred vpisovali. Ali v najkrajšem času se razred drugod, telo to „gnezdo nemčurjev“ uničiti. Prvaki, „šturm“. Z lojtrami, pinzelini, pistoli, barvo so prišli in zdaj se blišči na posledico, kajdečo-plavo-beli trak. Kér ni nikjer navada, šolska poslopja take firme nosila, čutila se vladla primorana, da je sunila prvaški parkrat pod rebra. Ali ostalo je le pri belo-rumena zastava na selskem stolpu pred vsako kaznijo. Ker se je prvakom to čilo, šli so naprej in napravili šolarski šolski krajnega zeleno-rumenega obraza, ogo korist do hiš; pravil je ljudem, da ni treba otišči mlečno pošiljati, da sploh ni poduka. Naročil je seveda tudi, naj ne povejo, kdo je podučil, kako povedal. Nekdo si je upal omeniti: mi bomo na Nem lahko kaznovani bili. Dobil je odgovor: kdo veruje, je osel. „Š-Mir“ je vedel mnogo o živoj larskem štrajku v Selah poročati, ali vse zlagano. Le neko vprašanje je bilo opravljeno, kako to da oblast take razmere trpi in ne popolnopravljajo. Kajti nikdo ne namenja poklic na odgovornost, ne hujškariči in ne reči hujškani. Na ta način so se gotovi Seljanom priučili preziranje postav. Take plodove je dleko ali dilo postopanje oblasti. Prvaki so imeli teno veselje, da so držali šolski štrajk do teleskega zaključka, torej skozi dva meseca. Nega gradi način si oblast pač ne bode pridobil spoznavanja. Mislišo bi se, da imajo prvaki s tem uporab volj. Ali kdor to misli, se moti. Popolnoma moten zanemarja duhovniški gospod dolžnost kot veroučitelj v slovensko-nemški razredu. Tedne sem je ta razred že brez duka. S tem, da zabrani poduk, hoče Nemčuni kolone otroke, ki obiskujejo nemško-slovensko šolsko društvo sveto. Če današnjem razmeru, da vstopijo v slovensko šolo že način si oblast ne bude pridobil spoznavanja. Mislišo bi se, da imajo prvaki s tem uporab volj. Ali kdor to misli, se moti. Popolnoma moten zanemarja duhovniški gospod dolžnost kot veroučitelj v slovensko-nemški razredu. Tedne sem je ta razred že brez duka. S tem, da zabrani poduk, hoče Nemčuni kolone otroke, ki obiskujejo nemško-slovensko šolsko društvo sveto. Če današnjem razmeru, da vstopijo v slovensko šolo že način si oblast ne bude pridobil spoznavanja. Mislišo bi se, da imajo prvaki s tem uporab volj. Ali kdor to misli, se moti. Popolnoma moten zanemarja duhovniški gospod dolžnost kot veroučitelj v slovensko-nemški razredu. Tedne sem je ta razred že brez duka. S tem, da zabrani poduk, hoče Nemčuni kolone otroke, ki obiskujejo nemško-slovensko šolsko društvo sveto. Če današnjem razmeru, da vstopijo v slovensko šolo že način si oblast ne bude pridobil spoznavanja. Mislišo bi se, da imajo prvaki s tem uporab volj. Ali kdor to misli, se moti. Popolnoma moten zanemarja duhovniški gospod dolžnost kot veroučitelj v slovensko-nemški razredu. Tedne sem je ta razred že brez duka. S tem, da zabrani poduk, hoče Nemčuni kolone otroke, ki obiskujejo nemško-slovensko šolsko društvo sveto. Če današnjem razmeru, da vstopijo v slovensko šolo že način si oblast ne bude pridobil spoznavanja. Mislišo bi se, da imajo prvaki s tem uporab volj. Ali kdor to misli, se moti. Popolnoma moten zanemarja duhovniški gospod dolžnost kot veroučitelj v slovensko-nemški razredu. Tedne sem je ta razred že brez duka. S tem, da zabrani poduk, hoče Nemčuni kolone otroke, ki obiskujejo nemško-slovensko šolsko društvo sveto. Če današnjem razmeru, da vstopijo v slovensko šolo že način si oblast ne bude pridobil spoznavanja. Mislišo bi se, da imajo prvaki s tem uporab volj. Ali kdor to misli, se moti. Popolnoma moten zanemarja duhovniški gospod dolžnost kot veroučitelj v slovensko-nemški razredu. Tedne sem je ta razred že brez duka. S tem, da zabrani poduk, hoče Nemčuni kolone otroke, ki obiskujejo nemško-slovensko šolsko društvo sveto. Če današnjem razmeru, da vstopijo v slovensko šolo že način si oblast ne bude pridobil spoznavanja. Mislišo bi se, da imajo prvaki s tem uporab volj. Ali kdor to misli, se moti. Popolnoma moten zanemarja duhovniški gospod dolžnost kot veroučitelj v slovensko-nemški razredu. Tedne sem je ta razred že brez duka. S tem, da zabrani poduk, hoče Nemčuni kolone otroke, ki obiskujejo nemško-slovensko šolsko društvo sveto. Če današnjem razmeru, da vstopijo v slovensko šolo že način si oblast ne bude pridobil spoznavanja. Mislišo bi se, da imajo prvaki s tem uporab volj. Ali kdor to misli, se moti. Popolnoma moten zanemarja duhovniški gospod dolžnost kot veroučitelj v slovensko-nemški razredu. Tedne sem je ta razred že brez duka. S tem, da zabrani poduk, hoče Nemčuni kolone otroke, ki obiskujejo nemško-slovensko šolsko društvo sveto. Če današnjem razmeru, da vstopijo v slovensko šolo že način si oblast ne bude pridobil spoznavanja. Mislišo bi se, da imajo prvaki s tem uporab volj. Ali kdor to misli, se moti. Popolnoma moten zanemarja duhovniški gospod dolžnost kot veroučitelj v slovensko-nemški razredu. Tedne sem je ta razred že brez duka. S tem, da zabrani poduk, hoče Nemčuni kolone otroke, ki obiskujejo nemško-slovensko šolsko društvo sveto. Če današnjem razmeru, da vstopijo v slovensko šolo že način si oblast ne bude pridobil spoznavanja. Mislišo bi se, da imajo prvaki s tem uporab volj. Ali kdor to misli, se moti. Popolnoma moten zanemarja duhovniški gospod dolžnost kot veroučitelj v slovensko-nemški razredu. Tedne sem je ta razred že brez duka. S tem, da zabrani poduk, hoče Nemčuni kolone otroke, ki obiskujejo nemško-slovensko šolsko društvo sveto. Če današnjem razmeru, da vstopijo v slovensko šolo že način si oblast ne bude pridobil spoznavanja. Mislišo bi se, da imajo prvaki s tem uporab volj. Ali kdor to misli, se moti. Popolnoma moten zanemarja duhovniški gospod dolžnost kot veroučitelj v slovensko-nemški razredu. Tedne sem je ta razred že brez duka. S tem, da zabrani poduk, hoče Nemčuni kolone otroke, ki obiskujejo nemško-slovensko šolsko društvo sveto. Če današnjem razmeru, da vstopijo v slovensko šolo že način si oblast ne bude pridobil spoznavanja. Mislišo bi se, da imajo prvaki s tem uporab volj. Ali kdor to misli, se moti. Popolnoma moten zanemarja duhovniški gospod dolžnost kot veroučitelj v slovensko-nemški razredu. Tedne sem je ta razred že brez duka. S tem, da zabrani poduk, hoče Nemčuni kolone otroke, ki obiskujejo nemško-slovensko šolsko društvo sveto. Če današnjem razmeru, da vstopijo v slovensko šolo že način si oblast ne bude pridobil spoznavanja. Mislišo bi se, da imajo prvaki s tem uporab volj. Ali kdor to misli, se moti. Popolnoma moten zanemarja duhovniški gospod dolžnost kot veroučitelj v slovensko-nemški razredu. Tedne sem je ta razred že brez duka. S tem, da zabrani poduk, hoče Nemčuni kolone otroke, ki obiskujejo nemško-slovensko šolsko društvo sveto. Če današnjem razmeru, da vstopijo v slovensko šolo že način si oblast ne bude pridobil spoznavanja. Mislišo bi se, da imajo prvaki s tem uporab volj. Ali kdor to misli, se moti. Popolnoma moten zanemarja duhovniški gospod dolžnost kot veroučitelj v slovensko-nemški razredu. Tedne sem je ta razred že brez duka. S tem, da zabrani poduk, hoče Nemčuni kolone otroke, ki obiskujejo nemško-slovensko šolsko društvo sveto. Če današnjem razmeru, da vstopijo v slovensko šolo že način si oblast ne bude pridobil spoznavanja. Mislišo bi se, da imajo prvaki s tem uporab volj. Ali kdor to misli, se moti. Popolnoma moten zanemarja duhovniški gospod dolžnost kot veroučitelj v slovensko-nemški razredu. Tedne sem je ta razred že brez duka. S tem, da zabrani poduk, hoče Nemčuni kolone otroke, ki obiskujejo nemško-slovensko šolsko društvo sveto. Če današnjem razmeru, da vstopijo v slovensko šolo že način si oblast ne bude pridobil spoznavanja. Mislišo bi se, da imajo prvaki s tem uporab volj. Ali kdor to misli, se moti. Popolnoma moten zanemarja duhovniški gospod dolžnost kot veroučitelj v slovensko-nemški razredu. Tedne sem je ta razred že brez duka. S tem, da zabrani poduk, hoče Nemčuni kolone otroke, ki obiskujejo nemško-slovensko šolsko društvo sveto. Če današnjem razmeru, da vstopijo v slovensko šolo že način si oblast ne bude pridobil spoznavanja. Mislišo bi se, da imajo prvaki s tem uporab volj. Ali kdor to misli, se moti. Popolnoma moten zanemarja duhovniški gospod dolžnost kot veroučitelj v slovensko-nemški razredu. Tedne sem je ta razred že brez duka. S tem, da zabrani poduk, hoče Nemčuni kolone otroke, ki obiskujejo nemško-slovensko šolsko društvo sveto. Če današnjem razmeru, da vstopijo v slovensko šolo že način si oblast ne bude pridobil spoznavanja. Mislišo bi se, da imajo prvaki s tem uporab volj. Ali kdor to misli, se moti. Popolnoma moten zanemarja duhovniški gospod dolžnost kot veroučitelj v slovensko-nemški razredu. Tedne sem je ta razred že brez duka. S tem, da zabrani poduk, hoče Nemčuni kolone otroke, ki obiskujejo nemško-slovensko šolsko društvo sveto. Če današnjem razmeru, da vstopijo v slovensko šolo že način si oblast ne bude pridobil spoznavanja. Mislišo bi se, da imajo prvaki s tem uporab volj. Ali kdor to misli, se moti. Popolnoma moten zanemarja duhovniški gospod dolžnost kot veroučitelj v slovensko-nemški razredu. Tedne sem je ta razred že brez duka. S tem, da zabrani poduk, hoče Nemčuni kolone otroke, ki obiskujejo nemško-slovensko šolsko društvo sveto. Če današnjem razmeru, da vstopijo v slovensko šolo že način si oblast ne bude pridobil spoznavanja. Mislišo bi se, da imajo prvaki s tem uporab volj. Ali kdor to misli, se moti. Popolnoma moten zanemarja duhovniški gospod dolžnost kot veroučitelj v slovensko-nemški razredu. Tedne sem je ta razred že brez duka. S tem, da zabrani poduk, hoče Nemčuni kolone otroke, ki obiskujejo nemško-slovensko šolsko društvo sveto. Če današnjem razmeru, da vstopijo v slovensko šolo že način si oblast ne bude pridobil spoznavanja. Mislišo bi se, da imajo prvaki s tem uporab volj. Ali kdor to misli, se moti. Popolnoma moten zanemarja duhovniški gospod dolžnost kot veroučitelj v slovensko-nemški razredu. Tedne sem je ta razred že brez duka. S tem, da zabrani poduk, hoče Nemčuni kolone otroke, ki obiskujejo nemško-slovensko šolsko društvo sveto. Če današnjem razmeru, da vstopijo v slovensko šolo že način si oblast ne bude pridobil spoznavanja. Mislišo bi se, da imajo prvaki s tem uporab volj. Ali kdor to misli, se moti. Popolnoma moten zanemarja duhovniški gospod dolžnost kot veroučitelj v slovensko-nemški razredu. Tedne sem je ta razred že brez duka. S tem, da zabrani poduk, hoče Nemčuni kolone otroke, ki obiskujejo nemško-slovensko šolsko društvo sveto. Če današnjem razmeru, da vstopijo v slovensko šolo že način si oblast ne bude pridobil spoznavanja. Mislišo bi se, da imajo prvaki s tem uporab volj. Ali kdor to misli, se moti. Popolnoma moten zanemarja duhovniški gospod dolžnost kot veroučitelj v slovensko-nemški razredu. Tedne sem je ta razred že brez duka. S tem, da zabrani poduk, hoče Nemčuni kolone otroke, ki obiskujejo nemško-slovensko šolsko društvo sveto. Če današnjem razmeru, da vstopijo v slovensko šolo že način si oblast ne bude pridobil spoznavanja. Mislišo bi se, da imajo prvaki s tem uporab volj. Ali kdor to misli, se moti. Popolnoma moten zanemarja duhovniški gospod dolžnost kot veroučitelj v slovensko-nemški razredu. Tedne sem je ta razred že brez duka. S tem, da zabrani poduk, hoče Nemčuni kolone otroke, ki obiskujejo nemško-slovensko šolsko društvo sveto. Če današnjem razmeru, da vstopijo v slovensko šolo že način si oblast ne bude pridobil spoznavanja. Mislišo bi se, da imajo prvaki s tem uporab volj. Ali kdor to misli, se moti. Popolnoma moten zanemarja duhovniški gospod dolžnost kot veroučitelj v slovensko-nemški razredu. Tedne sem je ta razred že brez duka. S tem, da zabrani poduk, hoče Nemčuni kolone otroke, ki obiskujejo nemško-slovensko šolsko društvo sveto. Če današnjem razmeru, da vstopijo v slovensko šolo že način si oblast ne bude pridobil spoznavanja. Mislišo bi se, da imajo prvaki s tem uporab volj. Ali kdor to misli, se moti. Popolnoma moten zanemarja duhovniški gospod dolžnost kot veroučitelj v slovensko-nemški razredu. Tedne sem je ta razred že brez duka. S tem, da zabrani poduk, hoče Nemčuni kolone otroke, ki obiskujejo nemško-slovensko šolsko društvo sveto. Če današnjem razmeru, da vstopijo v slovensko šolo že način si oblast ne bude pridobil spoznavanja. Mislišo bi se, da imajo prvaki s tem uporab volj. Ali kdor to misli, se moti. Popolnoma moten zanemarja duhovniški gospod dolžnost kot veroučitelj v slovensko-nemški razredu. Tedne sem je ta razred že brez duka. S tem, da zabrani poduk, hoče Nemčuni kolone otroke, ki obiskujejo nemško-slovensko šolsko društvo sveto. Če današnjem razmeru, da vstopijo v slovensko šolo že način si oblast ne bude pridobil spoznavanja. Mislišo bi se, da imajo prvaki s tem uporab volj. Ali kdor to misli, se moti. Popolnoma moten zanemarja duhovniški gospod dolžnost kot veroučitelj v slovensko-nemški razredu. Tedne sem je ta razred že brez duka. S tem, da zabrani poduk, hoče Nemčuni kolone otroke, ki obiskujejo nemško-slovensko šolsko društvo sveto. Če današnjem razmeru, da vstopijo v slovensko šolo že način si oblast ne bude pridobil spoznavanja. Mislišo bi se, da imajo prvaki s tem uporab volj. Ali kdor to misli, se moti. Popolnoma moten zanemarja duhovniški gospod dolžnost kot veroučitelj v slovensko-nemški razredu. Tedne sem je ta razred že brez duka. S tem, da zabrani poduk, hoče Nemčuni kolone otroke, ki obiskujejo nemško-slovensko šolsko društvo sveto. Če današnjem razmeru, da vstopijo v slovensko šolo že način si oblast ne bude pridobil spoznavanja. Mislišo bi se, da imajo prvaki s tem uporab volj. Ali kdor to misli, se moti. Popolnoma moten zanemarja duhovniški gospod dolžnost kot veroučitelj v slovensko-nemški razredu. Tedne sem je ta razred že brez duka. S tem, da zabrani poduk, hoče Nemčuni kolone otroke, ki obiskujejo nemško-slovensko šolsko društvo sveto. Če današnjem razmeru, da vstopijo v slovensko šolo že način si oblast ne bude pridobil spoznavanja. Mislišo bi se, da imajo prvaki s tem uporab volj. Ali kdor to misli, se moti. Popolnoma moten zanemarja duhovniški gospod dolžnost kot veroučitelj v slovensko-nemški razredu. Tedne sem je ta razred že brez duka. S tem, da zabrani poduk, hoče Nemčuni kolone otroke, ki obiskujejo nemško-slovensko šolsko društvo sveto. Če današnjem razmeru, da vstopijo v slovensko šolo že način si oblast ne bude pridobil spoznavanja. Mislišo bi se, da imajo prvaki s tem uporab volj. Ali kdor to misli, se moti. Popolnoma moten zanemarja duhovniški gospod dolžnost kot veroučitelj v slovensko-nemški razredu. Tedne sem je ta razred že brez duka. S tem, da zabrani poduk, hoče Nemčuni kolone otroke, ki obiskujejo nemško-slovensko šolsko društvo sveto. Če današnjem razmeru, da vstopijo v slovensko šolo že način si oblast ne bude pridobil spoznavanja. Mislišo bi se, da imajo prvaki s tem uporab volj. Ali kdor to misli, se moti. Popolnoma moten zanemarja duhovniški gospod dolžnost kot veroučitelj v slovensko-nemški razredu. Tedne sem je ta razred že brez duka. S tem, da zabrani poduk, hoče Nemčuni kolone otroke, ki obiskujejo nemško-slovensko šolsko društvo sveto. Če današnjem razmeru, da vstopijo v slovensko šolo že način si oblast ne bude pridobil spoznavanja. Mislišo bi se, da imajo prvaki s tem uporab volj. Ali kdor to misli, se moti. Popolnoma moten zanemarja duhovniški gospod dolžnost kot veroučitelj v slovensko-nemški razredu. Tedne sem je ta razred že brez duka. S tem, da zabrani poduk, hoče Nemčuni kolone otroke, ki obiskujejo nemško-slovensko šolsko društvo sveto. Če današnjem razmeru, da vstopijo v slovensko šolo že način si oblast ne bude pridobil spoznavanja. Mislišo bi se, da imajo prvaki s tem uporab volj. Ali kdor to misli, se moti. Popolnoma moten zanemarja duhovniški gospod dolžnost kot veroučitelj v slovensko-nemški razredu. Tedne sem je ta razred že brez duka. S tem, da zabrani poduk, hoče Nemčuni kolone otroke, ki obiskujejo nemško-slovensko šolsko društvo sveto. Če današnjem razmeru, da vstopijo v slovensko šolo že način si oblast ne bude pridobil spoznavanja. Mislišo bi se, da imajo prvaki s tem uporab volj. Ali kdor to misli, se moti. Popolnoma moten zanemarja duhovniški gospod dolžnost kot veroučitelj v slovensko-nemški razredu. Tedne sem je ta razred že brez duka. S tem, da zabrani poduk, hoče Nemčuni kolone otroke, ki obiskujejo nemško-slovensko šolsko društvo sveto. Če današnjem razmeru, da vstopijo v slovensko šolo že način si oblast ne bude pridobil spoznavanja. Mislišo bi se, da imajo prvaki s tem uporab volj. Ali kdor to misli, se moti. Popolnoma moten zanemarja duhovniški gospod dolžnost kot veroučitelj v slovensko-nemški razredu. Tedne sem je ta razred že brez duka. S tem, da zabrani poduk, hoče Nemčuni kolone otroke, ki obiskujejo nemško-slovensko šolsko društvo sveto. Če današnjem razmeru, da vstopijo v slovensko šolo že način si oblast ne bude pridobil spoznavanja. Mislišo bi se, da imajo prvaki s tem uporab volj. Ali kdor to misli, se moti. Popolnoma moten zanemarja duhovniški gospod dolžnost kot veroučitelj v slovensko-nemški razredu. Tedne sem je ta razred že brez duka. S tem, da zabrani poduk, hoče Nemčuni kolone otroke, ki obiskujejo nemško-slovensko šolsko društvo sveto. Če današnjem razmeru, da vstopijo v slovensko šolo že način si oblast ne bude pridobil spoznavanja. Mislišo bi se, da imajo prvaki s tem uporab volj. Ali kdor to misli, se moti. Popolnoma moten zanemarja duhovniški gospod dolžnost kot veroučitelj v slovensko-nemški razredu. Tedne sem je ta razred že brez duka. S tem, da zabrani poduk, hoče Nemčuni kolone otroke, ki obiskujejo nemško-slovensko šolsko društvo sveto. Če današnjem razmeru, da vstopijo v slovensko šolo že način si oblast ne bude pridobil spoznavanja. Mislišo bi se, da imajo prvaki s tem uporab volj. Ali kdor to misli, se moti. Popolnoma moten zanemarja duhovniški gospod dolžnost kot veroučitelj v slo

Nekoliko o krmljenju mlečne živine.

Mleko se pri nas vedno dražje prodaja in mlečne živine postaja radi tega za našega tovorca vedno večje važnosti. Osobito okoli ta donaša mlekarstvo velike dohodke. Pa drugod, kjer ni mogoče svežega mleka dati, marveč se izdeluje iz njega maslo in nosi reja mlečne živine več nego reja živine neso, kajti s tisto krmo, s katero se živina kg zredi, da dobra mlekarica 10 in tudi litrov mleka. En kilogram živega goveda naj se dandanes po 70 do 75 vinarjev, za litrov mleka pa dobimo blizu mesta tudi 40 vin, a tam, kjer se izdeluje mleko v 1 K 20 vin. do 1 K 60 vin.

Dan nam bo donašalo mlekarstvo v resnicu
go koristi, moramo v prvi vrsti znati, kako
mlečno živino, da bo dala z malo piče-
go mleka. Pri nas se na pravilno krmjenje
paži in zato nemamo z živinorejo takovih
hov, kakoršne imajo v drugih deželah, oso-
na Nemškem in v Švici. Nekateri naši go-
larji zmetujejo, tako rekoč, krmo, drugi pa
ijo z njo mnogo preveč, nego bi smeli. Naj-
bolj pa dobitimo pri nas, da se redi mnogo
živine, nego se jo lahko preko zime prezivi-
je popolnoma napočno, kajti izstradana živina
bo nam donašala dobičkov. Živina uporablja-
reč hrano v prvi vrsti za svoje telo (za-
toto) in samo kar tu ostane, uporabi lahko
neko ali za meso. Kdor ne polaga tora-
živini nič več nego potrebuje ta za gretje-
ga telesa, ne bo imel od nje drugih dohod-
nego gnoj, ki pa ne more poplačati vse-
e. Če dajemo živini več krme nego jo za-
uporabiti za svoje telo in za napravo mle-
ka, potem gre neporabljeni del iz živine in m-
lako od preoblike krme spet drugih dohodkov
ne gnoj.

Zato je tako dobro, če kmet ze pred zimou acuni koliko klaje ima in ti klaji primerno li tudi število živine, ki jo misli prezimati ne bo treba sponpladi s krmo preveč varčiti acuni naj se, nadalje, koliko krme se sme dan uporabiti. Za mlečno kravo, ki tehta 500 kg treba je na dan 12 kg organičnih snovij. Po tem imenom razumemo vse one rastike in živalske snovi, ki gorijo, vendar brez ognja, ki se nahaja v njih in brez pepela, karne, ko te snovi zgorijo. Srednje seno ima pr. v 100 kg $79\frac{1}{2}$ kg organičnih snovij, druga prava voda ($14\frac{3}{10}$ kg) in pepel ($6\frac{3}{10}$ kg). Slama pa se nekoliko več organičnih snovij nego seno, da pa ve, da se živila po slami ne bo resili in tudi mleka ne bo da mnogo. Zaka-

In tudi mleka ne bo dala mnogo. Zato v Organičnih snoveh, ki se nahajajo v 100 kg slame je samo 8 dekrov prebavne beljakovine, 1 kg prebavne tolšče in 41 kg prebavnih ogljenih hidratov. Beljakovina in tolšča snovi, ki napravljata meso in mleko, ogljeni rati služijo živini bolj za kurjavo. Iz tegih lahko razvidimo, zakaj ne daja živina, ki ima samo slamo, mleka. V 100 l mleka se načrti okoli $3\frac{1}{2}$ kg beljakovine (sirnina spadajo med beljakovino) a odkod naj živila vzamejo beljakovino? Da bo toraj gornjih 12 kg ogljenih snovij 500 kg težki kravi zadostovali svoje telo in za napravo mleka, mora biti vsaj 1 kg 25 dekrov prebavne beljakovine, 2 dekovi tolšče in $6\frac{1}{4}$ kg prebavnih ogljenih hidratov. 15 kg srednjega sena bi imelo 12 kg

10 kg srednjega sena se mreže 11
aničnih snovij a med temi 81 dekov belja-
ne 6 kg 15 dekov prebavnih ogljenih h-
tot in 15 dekov tolšče. Premanjuje m-
aj 44 dekov beljakovine in 5 dekov tolšče
jeni hidrati pa skoraj zadostujejo. Srednji
je toraj premalo redivo, da bi zamog-
lo z njim rediti mlečno živilo. Če nadome-
no 5 kg takega sena s 6 kg dobre meteljki
(terne), katera ima v 100 kg 12,3 kg belja-
vine, dobimo za mlečne krave primerno krm-
bo imela zgoraj določene množine redilni-
h snovij. Mesto 6 kg lucerne rabil bi lahko 5 kg
aničnih otrobov ali pa 4 kg slame in 2 kg
amove pogače. Opomniti moram, da 15 kg
o finega sena, osobito planinskega, ima do-
jne množino gornjih redilnih snovij, zato m-
ora biti dvojnik dedekov.

Po učitelju kmetijstva Dr. Glättli v Švici

navedem naj tu 2 uzorca za zimsko in 2 za poletno krmljenje mlečnih krav in sicer je zracunjeno to za krave, ki so 600 kg težke (tudi naši majhni kravi):

Za zimsko krmljenje v letih, ko je male sena: 10 kg dobrega sena, 5 kg slame, 1 kg plev, 4 kg živinske pese, 1 kg krompirja in $1\frac{1}{4}$ kg podzemnične pogače (Erdnusskucken) ali pa: 10 kg prav dobrega sena, 5 kg ovsene slame, $1\frac{1}{4}$ kg podzemnične pogače in $1\frac{1}{2}$ kg pšeničnih otrobov. Mesto podzemnične pogače rabil bi se lahko pri nas tudi pogača bombaževog semena ali pa sezamova pogača. Te pogače dobivajo se v tovarni za stiskanje olja v Trstu (proti Škednju).

Za poletno krmljenje priporoča omenjen učitelj: 30 kg zelené krme, $\frac{7}{10}$ kg ovsene slame in $1\frac{1}{2}$ kg sezamove pogače; ali 40 kg zelené krme, 2 kg ovsene slame, 1 kg ovsenih resin in 2 kg turščine moke.

S tem nočem reči, da moramo ravno tak
krmiti, kakor uči dottični učitelj, toda pokazati
sem bolj hotel, kako krmijo živino v Švici, kje
so najbolj umni živinorejci. Ker se bodo med
v teku časa še večkrat h krmljenju, zato na
omenim tu samo na pravilo: Za mlečne krate
pripavi krmo tako, da bo razmerje med pre-
bavno beljakovino nasproti prebavnim ogljenim
hidratom in dvakratni tolšči skupaj tako, kako
je 1 proti 6.

Kedar krmimo, pazimo na red in točnos
Po zimi, ko dajemo mlečni živini bolj suho pič
krmimo navadno dvakrat na dan, po leti, ki
dobivajo krave svežo kromo, pa trikrat. Krm
je ob določeni uri, kajti če krmimo prepozno s
živina po nepotrebнем draži in s tem, da iz
gublja brez koristi različne prebavne soke,
pič dana o nepravem času manj zaleže. Tudi
požre živilna tako pičo prehlastno in jo premalo
prežveče. Če krmimo prerano, nima živila
onega teka, ker ni dovolj lačna; pa tudi že
lodec izpušča v tem slučaju manj soka nega
navadno.

Da se poveča tečnost krme polagajmo živino 10 do 20 gramov soli na dan. Sol se spremeni v želodcu v solno kislino, ki upliva tako ugodno na prebavljanje. Sol polagajmo živini vsak dan in ne, kakor delajo naši kmetovalci, po enkrat na teden ali celo mesec. Velike množine soli, kakor jih ti dajejo na enkrat, živini celo škodijo. Sol ne upliva pa samo na prebavljano tako ugodno, marveč tudi na mlečnost krave. Pojiti je treba mlečno živino vsaj dvakrat na dan. Čista voda je predpogoj vsake živinoreje. Motna in blatna voda, kakor se nahaja v naših kalijih je živini škodljiva. Kraševci, če hočete imeti koristi od svoje živine, pripravite si naprej dobre vodnjake!

Tu pa tam je navada, da krmijo mlečnino obenem, ko molzejo. To je napačno! Nismo samo, da pride iz krme v mleko mnogo gliv, ki ga potem izpridijo, marveč znano je, da mlečnost živine raste ali se manjša po tem, kakor se živila počuti. Saj se v naših hlevih čestokrat prigodi, da pritišči krava mleko! Če pazi krava bolj na pičo nego na molžnjo, je pač gotovo, da ne bo dala toliko mleka kakor v nasprotnem slučaju. Ko krava žre, se navadno premikata s tem da povod, da jo dekla ali hlapec tepi in taka molžnja ni potem ne kravi ne onemira, ki jo molze, prijetna. Molzti je treba pred krmiljenjem in dokler se molze naj se ne kaže krava krme, kajti s tem se jo samo draži in vzneši mirja.

O preskušanju in kaljivost kmetijskih semen.

Od vsakterih semen zahteva se ne le samo, da s popolnoma zrela, popolno razvita in od takih maternih rastlin, ki so se odlikovale glede posebnih lastnosti, jih mora imeti posamezna rastlina, ampak da so tu vsaj po večini kaljiva. Kmetovalcu in vse eno, ali kar od posejanega, posebno pa kupljenega semena več amanj semena. Kajti če poseje kaljivo same, o katerem dvomi, da bo po večini kalilo, preveč na gosto, bodo mlade rastlinice pozneje druga drugo spodrivale in dšile, postanejo glistaste in pretegnjene. Nasprotno pa, če poseje pravilno same, od katerega izkali le majhna in živila zgubi veliko prostora, dela in časa po nepotrebni in to si ga mislitnega, pomena.

Da se temu izogne, je najbolje, da prideluje kmeter valec, ako je le mogoče, vsa semena sam. S semenom, ki ga je sam predelal in pravilno branil, prihrani

mnogo denarja, mnogo truda, brezuspešnega dela in vrljega vsega tega mnogo jeze. Gledе takoje semena je lahko gotov, da je kaljivo, ni pa vselej gotov, da mu izrastejo iz istega rastline, ki naj bi imelo lastnosti matere. Pri raznih poljskih in vrtnih rastlinah pa je to različno. Tako n. pr. ne moremo pridelati pravih kolobar, jedilnih pese, zgodnjega kapusa i. d. aко posejemo domače semena kajti sajenice, izgojene iz semena takih rastlin, se pri nas takoj „vzrejejo“, kakor pravimo. Vsi vemo n. pr. da je najbolje, če naročamo same karfijo iz Italije, temda se sajenice iz onega semena obnesajo najbolje.

Ker smo pa pogostoma primorani tudi kupiti sem druge, zato priporočamo, naj se ga ne kupuje nikdar od takih, ki ga ponujajo po hišah, na trgu ali od takih trgovcev, ki nam ne morejo jamčiti za pristnost, šmanj pa za kaljivost istega. Znano nam je, da pokupljane osebe za mal denar raznja semena ne glede na to ali so stara ali mlada tudi pa tam in jih potem mesejajo med novo ali pa med staro seme, koje potem prodajajo za dobro seme. Če poseje kmetovalec tako staro seme izkali mu pogostoma le malo ali celo nič in mesto dobi to pripisal prodajalcu na rovaš, tolaži se s tem, da ju temu kriva luna, na kojo se o času setve ni oziral.

Toraj kupuje ali naroča naj se tudi seme poljskih in zelenjav, od kateri sami ne moremo pridelati, prisega semena, vselej le pri dobro znanih vrtnarjih in po ljedelcih, ali pa s posredovanjem kmetijskih društev Trgovcem in prekupcem ni mnogo zaupati. Vsek kraman hvali svojo robo, samo da jo laže prodaja, pravi že ljudski pregorov. Razna semena so pa prvič dokaj dragi, drugič pa s tem slabim semenom kmetovalec trpi precejšnjo škodo, zato je bolje, da tudi če že izda, ne izdejo nepotrebni, ampak da ima tudi kaj koristi vsega.

Kakor sem už prej pripomnil, nam ne kaže pri delovati v nekaterih krajih teh, v drugih drugih kmetijskih semen in primorani smo naročiti jih drugod. Poljedelci naj zahtevajo pri naročanju raznih semen, da jim trgovci junci za čistost, posebno pa kaljivost semen. Tudi potem, ko je prejel zagotovilo, da je toliko in toliko semena kaljivega, uaj bi ga na vsak način izroči v preskušnjo ali ga sam preskusil. To se izvrši na raznačine. Vzame ali odsteje se neko določeno število pr. 100 zrn, potem ko se je kupček dodobra mešalo in sema ali :

1. Zavije v mokro voleneno cunjico in jo obesi kak gorak prostor, a ne priblizu peči, še manj pa den na peč. Od časa do do časa naj se jo pomoči z vodo da bo vedno nekoliko mokra.

2. vzame naj se navaden krožnik, razgrne po njem navadni pivnike in ga polje z vodo. Na pivnik naj se na redko razgrne seme in pokrije nato z drugim v vodo namočenim pivnikom in postavi krožnik v gorak prostor.

3. vzame se podstavek za cvetlične lonce in pesek. Pesek naj se najpoprej na drobno presej na kakem si in nato dobro razarji na kaki železni plošči. Ko se jih pesek popolnoma ohladil, nej se ga nasuje precej debelo v podstavek in močno polije z vodo, da se nam pije; podstavek naj se potem drži nekoliko poševno, da preobilna voda odteče. Vrh namečenega peska naj se potrosi na tenko nekoliko suhega peska in poseje na odštrta zrna ter položi vrh krožnika kos šipe. Podstavek naj se postavi v kak prostor, ki ima približno 16°C.

Pregledna tabela

o nekaterih vrtnih semenih, glede katerih se je dognalo kako dolgo ohranijo kaljivost.

Vrsta semena	Ostalo kajivo		Vrsta semena	Ostalo kajivo	
	let	mes.		let	mes.
Artičoka	6	—	Melisa ali srčno		—
Beli koren	3	—	zelje	2	—
Boreč	2	—	Metlica	1	—
Brokelj	5	—	Motovilc	3	—
Buče	3	—	Paprika	3	—
Češula, navadna	2	—	Pastinak	2	—
Češula, šalotka	2	—	Pelin	1	—
Črni kimejl	2	—	Pesa, jestvena	4	—
Črni koren	3	—	Pesa, krmska	4	—
Dil	3	—	Petersilj	3	—
Dinja ali sladki. melon.	6	—	Por	2	—
Endivija, poletna	4	—	Radić	6	—
Endivija, zimska	7	—	Rajsko jabolko	5	—
Fizol	2	—	Hedkev in redkvica	5	—
Grah	5	—	Repa	3	—
Kapus, beli	5	—	Rutica	2	—
Kardon	3	—	Rozmarin	1	—
Kimelj, navadni	2	—	Sivka	1	—
Kiselca	1	—	Sladki Janež	7	—
Korenje	4	—	Smdrij	2	—
Koromač nemški	4	—	Solata	4	—
Koromač italijanski	5	—	Špargej	3	—
Kumare	7	—	Špinatka, navadna	4	—
Lubenica ali angurija	4	—	Špinatka, novo- zelandaska	3	—
Leča	2	—	Ohrvrt	5	—
Majovan	1	—	Zelenja, gomoljasta	3	—
Mangold ali bleda	4	—	Zeljbelj	4	—
Materna dušica (timjan)	2	—			

Če je seme dobro in ima dovolj vlage in toplin izkali v kratkem, slabo in staro seme pa ostane gluh. Nekoliko dni pozneje, ko je seme izkalilo, vzame ne se male kleščice ali šestilo za risanje, izbere vsa izkljenja zrna in jih obenem preštje, da se lahko potre ve, kolikor semena je izmed odštetega in preskusenej.

Ako pa pridelujemo razno kmelijsko seme dom
skrbeti moramo, da ga poberemo o suhem vremenu,

ga pustimo dozoreti, nato omlatimo, ižmemo itd. slednji očistimo ter razširimo na temenku v zračnem prostoru v senici, da se dobro osuši. Ce ga ne očistimo smeti in zemlje, se ne osuši zlepja, kali, plesni in grijne ter vsled tega zgubila kaljivost. Šele ko se je semenec zadostni osušilo, shranil naj se ga v suhem prostoru, v katerem je topilna nizka in stalna. Kajti suhemu semenu škoduje tudi vlaga in menjajoča se topilna. Niti najhujši mraz ne more uničiti kaljivosti, a uničiti jo zamore menjajoča se topilna. Kaljivost zgubi semenec tudi tedaj, če je preveč izpostavljeni zraku, zato naj se spravi, posebno pa vrtna semena v vreči iz gostega platna, še bolje iz papirja ali pa celo v steklenice, ker se ga tako obvaruje tudi pred mrčesom in mišmi. Vrečice z vrtnim semenom naj se obesi pod strop, spravi v omare ali padene na stojala, kojim se je okovalo noge s ploščevino, da ne morejo miši di semen. Vsako semeno pa zgubi in sicer nekatero poprej drugo kašnje ali po daljših letih svojo kaljivost. Semena raznih poljskih, kakor n. pr. pšenica, rž, oves, ječmen in turšica ohranijo kaljivost približno dve, repica tri, lan in konopije štiri leta. Nekatera starejša semena, če so še kaljiva, dado potem le revne sajenice, nekatera pa take sajenice, ki več obrode. Tako n. pr. vzamejo vrtnarji rajsi staro semeno dinj ali sladkornih melonov in lubenice ali angurij, ter trde, da sajenice izgojene iz starega več obroda, nego one iz mladega semena.

Z zelenjadorejcema je zelo važno, da ve, kedaj je bilo semeno pridelano, zato naj dene k semenu vselej listek, na katerega je napisal leto, v katerem ga je pridelal. Važno je pa tudi zanj, da ve vsaj približno, kako dolgo ostanejo razna zelenjadna semena kaljiva. Zato naj podamo tu nekako pregledno tabelo, iz katere se razvidi, kako dolgo ohranijo zelenjadna semena svojo kaljivost.

Loterijske številke.

Gradec, dne 6. februarja: 72, 31, 65, 59, 40.
Trst, dne 13. februarja: 89, 16, 68, 37, 56.

Pogorela ni fabrika t. zv. „Styria“-koles (Styria Fahrzeug- und Dürkopp-Werke-A.G.), kakor to misli nekaj ljudi. Nasprotovo se naznajajo, da ta fabrika ni bila prizadeta od požara. Zato smo z ozirom na izdatne priprave za to sejzo v položaju, da uredimo vsa nam došla narocila najhitrejše.

Pridni krepki 88
pekovski učenec

se sprejme. Naslov: Schmid's
Bäckerei, Maribor, Postgasse 6.

Lepo posestvo 95

se proda. Hiba 3 sobe, 2 veliki velbani kleti, gosp. poslopje, 1 klet velika, štala in drugi prostori, veliki sadnospomnik, kjer se je lansko leto pridelalo 2.146 kg mrah za most in jabolka, velika njiva, nekaj heste in vrt za zelenjavno, 2 studenca pri stanovanju krasni izgledi, 10 minut od Rogaska Slatine. Cena se izve pri g. Jos. Waidi v Rogaski Slatini.

Pri 100

V. Leposcha v Ptiju

se odda

stara strešna opeka

(alte Dachziegel).

Fabrika kmetskih in vinogradniških mašin

Jos. Dangl's nasled. v Gleisdorfu
(Štajersko)

priporoča najnovejše vitale mlatilne stroje, stroje za rezanje krmne, šrotomline, za rezanje repe, rebler za korizo, sesalnice za gnojivo, trijerje, stroje za mah, grablje za mrvo, ročne grablje (Handschlepp- und Pferdeheuerchen) za mrvo obracati. stroj za košnjo trave in žitja, najnovejše gleisdorske sadne mline v kamenitih valčkih zacinane, hidravlične prese, prese za sadje in vino. (Orig. Oberdruck Differenzial Hebelpresswerke) patent „Duchscher“, dajo največ tekočine, se dobijo le pri meni. Angleške nože (Gusstahl), rezervne dele, prodaja mašin na čas in garancijo. — Cenik zastonj in franko

14

Pozor! 50.000 parov čevelj
4 parov čevelj za samo K 7-

zaradi ostajevanja plačil nekaterih večjih fabrik se mi je naročilo, da razprodam večino možnosti čevelj globoko pod proizvajalno ceno. Prodám torej vsakomur 2 paru možnih in 2 para damskej čevelj (Schlüsselschuhe) usnj, rujače ali črne, galosirane, močno okovana usnjata tudi, velelegantno, najnovejša facon, velikost po številki.

Vsi štiri pari stanejo samo K 7-. Poslje po povzetju

P. Lust eksport čevelj Krakova štev. 50.

Izmenjava dovoljena, tudi denar nazaj.

Amerikanske rezne trte (Schnittreben) riparia portalis

prodaja po cenih v velikih in malih množinah

F. C. Schwab

Ptuj.

105

Najboljša prilika za trgovce in kmete!

Samo 3—4 tedne **razprodaja** po fabrični ceni **dobro platne** za vsako rabo, **Varazdinska tkalnica pavolnatega blaga** Schwarz, Zublin & Co. Varazdin, Hrvatsko. Prodaja se le celi komadi od 30 do 120 metrov in sicer vsak dan od 8. ure zjutraj do 5. ure zvečer. Vzorci proti 30 h v znakah.

103

Velika izbera!

Pozor, gospodje in mladenici!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nelo 30 let, sem pošrečilo iznajiti najboljše sredstvo za rast brk, brade in proti izpadanju brk in las in to je **KAPILOR** št. 1. On deluje, da lasje in brke postanejo gosti in dolgi, odstranjuje praljaj in vsako druge kožno bolezni glave. Naročaj si vsaka družina. Imam mnogo priznalc in zahvalnic. Stane franko na vsako pošto 1. lonček 3 K 80 h, 2 lončka 5 K.

Naročajte samo pri meni pod naslovom

Peter Jurišić

lekarnar v Pakracu štev. 200 v Slavoniji.

89

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptiju zraven klalnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsekemu se les hodi, itd. po zahtevi takoj razšaga. Vsakdo pa smo tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

72

Svarilo

pred osleparjenjem!

Opozorjam cenejši citatec tega lista, da posnamoju tudi v zadnjem času zoper moje inzerte ter da prodajajo navadne plehnede ure, ki se jih dobijo vse po K 3—, kot prave „zeleniške Rokop“. Prave „zeleniške Rokop“ ure, katere prodajajo že mnogo let v polno zadovoljnost c. k. državnih zelenic, so dobile jo z zgorajšnje varavljene marko po moji firmi in so vsa druga naznana navadne sleparje.

Moja originalna „zeleniška Rokop“ košta brez setundnega kazalca K 7—, 8 sekundnini kazalcem K 8—, 8 leta garancija. Se poslje po povzetju

Max Böhnel, Dunaj

IV. Margaretenstrasse 27/27
urar, seda, zapris. ceulinik in strokovjak.
Katalog s 5000 slikami zastonj in po-
stnine prost.

653

Samostojni gospodar (Wirtschafter)

se isče, ki govoriti nemško in hrvaško ter imeti dobro prakso v vinogradništvu, kletenski in kmetskem gospodarstvu, za malo ali zelo izdatno vinogradniško posestvo na Hrvatskem. Stanovanje hrana in K 30— place. Ponudbe pod „G. S.“ na g. Rudolf Gaisser, Maribor, Burgplatz.

96

Hiša

se proda v Krškem na Kranjskem, obstoječa iz treh sob in vsemi potrebnimi stranskimi prostori. Zraven je velik sadni vrt in vrt za sočivje. Cena 800 K. Natančno se pozive pri Martin Lesjak, Krško štev. 60.

102

Ta težki oves ob zemljini najprej vse visoko in zraven za krim, se ne vleže. Ker na redko seje za 100 kil za eno oralo, obskrbništvo posta za 9 K, 50 kil 100 kil za 32 K v vrečo vred. Vzorce po 5 franko proti 320 K predplačila.

100 kil za 32 K v vrečo vred. Vzorce po 5 franko proti 320 K predplačila.

Oskrbiščvo graščine
pri Konjicah (Gonobitz) Štajerska

1000

Karl Kasp

trgovina zmešanim blagom in zalogam

PTUJ = Za

priporoča svojo bogato zalogu špecerijskega nadalje smodnika za lov in razstrelje, ter predmete municije za lov, kakor kapseljne, šrot itd., nadalje glavno svet v umetnem gnoju za travnike, njive in i. s. Tomažova moka, kajnit, kaljiva nadalje krmilna slama prešana, rafinirani vitriji itd. po najnizjih cene.

Za naš rudnik se isče

pridni hajer za cimeti
(Zimmerhäuer)

ki se razume na vsa dela v jami in se zamore rabiti tudi kot nadzor.

Rudokop Ladjan
posta Vinica, Hrvatsko.

ponarenjem varuje na to ozira na to vosteni marko.

Garantirano

pristica 50% slivovka

treber-žganje

dobra bela vina

burgunder

izabela

pri 100 litri prodaja

J. KRAVAGNA, Ptuj.

Istotam se proda tudi gotovo novo osterje

Br

tyria

za letosno la

rmoški okrasno ali ustne

ceno Ker

znanje na do

do in lepo de

jejo sre

tajti vsled te

Ce 40 let

svet kot zam

manjša vnetje

razpol

cela doz. 70

roti nap-ej-pl

zato z doz.

vse avs

Vsa delu

Br

B. FR Apote

Praga Kl Sklar

150

me

A

D

me

Vpisani na farm

5000 ur zastonj

katalog posljen vsakomur brez plačila zastonj
in prosto.

čas. sat.	kron	čas. sat.	kron	čas. sat.	kron
čas. sat. 8—	Ballina 8—	čas. sat. 8—	Svetla 8—	čas. sat. 8—	Ura na pan-
čas. sat. 8—	Ballina 8—	čas. sat. 8—	Schlagw. 8—	čas. sat. 8—	Tisch 8—
čas. sat. 8—	Ballina 8—	čas. sat. 8—	Glocka . . .	čas. sat. 8—	Stol. 8—
čas. sat. 8—	Ballina 8—	čas. sat. 8—	8 valčkov . . .	čas. sat. 8—	Zuhilfico 10—
čas. sat. 8—	Ballina 8—	čas. sat. 8—	8 valčkov . . .	čas. sat. 8—	Z golo . . . 12—

Original Omega, Schaffhausen, Glashütte, Helies, Amalfia, c. k.

Uročino, od K 13—; srebrno in zlate blaga po originalnih

častitih cenah. 3 leta garancija. Izmenjava ali denar nazaj

Max Böhnel, Dunaj

IV. Margaretenstrasse 27/27 v lastni hiši
Ljubljanskem centru in strokovnjak. Naučenja in najstarejša

črtežna šola. Osnovana 1. 1940.

5000 slik-katalog zastonj in pastirne prosto.

691

Za neveste!

Velika izbera štofov za obleke, židanih tihelcov,
perila za telo in postelj, odej za postelj, gotovih
komadov oblek itd.

Adolf WEISSIAK —

Maribor, Draugasse. 62

Giht, revmatizem in astma

se uspešno zdravijo z rabo mojega že leta
sem znanega Eucalyptus-olia (avstralško, naravnji
produkt). Cena originalne steklenice 1 K 50 h.
Popis z mnogimi zahvalnimi pismi zastonj in
postoljno prosto. Eucalyptus-milo najboljše
sredstvo proti pegami, vimerji, jeterini, znaki
in drugimi nečistostim obarava. Eucalyptus-bonboni
nedosežno zdravljajo proti kašlu, oštevskemu
kašlu, astmi itd.

Ernst Hess, Klingenthal i. S.
Dobi se tudi v Ptiju 736
apotheke „zum Mohren“ H. Molitor.

Preporočujem se tudi cenjenim kupcem.

Brata Slawitsch

trgovina v Ptiju (Florianiplatz). 66

804

Rane

vseh vrst naj se varu-

jejo skrbno pred vsako nečistostjo,

kajti vsed je postane lahko najmanjša rasa nevarna in ve-

liko. Za 40 let sem se rabiti omekševajočega Pragersa demado

zavoda kot zanesljivo obvezno sredstvo. Ista varuje rane,

zmanjša vretje in boleline, vpliva hidrolino in pospešuje

sprolo zdravljenje.

razpoložljiva se vsek dan

1 cesta doza 70 vin., 1/4 50 vin. po pošti

proti napoj-piščaku 3 K 16 vin. se posilje

črto 4 doz. za 7 K pa 10 doz. in to na

vsav avstro-ogrsko slatcino.

Vsa dela zavrkov in jano postavno varstveno

znamko.

Glavni depot:

B. FRAGNER, c. k. dvorni literant.

Apoteke „zum schwarzen Adler“.

Praga Kleinesite, Ecke der Nerudagasse No. 203.

Skladštike v apotekah Austro-Ogrske.

1500 komadov dveletnih

hmeljskih štang

prodaja po ceni gosp.

Josef Klinger,

trgovec v Slov. Gradcu. 77

odstranjujete po
tega doma
v skladu
dobi pri

odstranjujete po
tega doma
v skladu<br

Ceno perje za postelj

ena kila sivega, šlisanega K 2—, na pol belega K 2:80, belega K 4—, prima mehke K 6—, visoko prima, najboljša vrsta K 8—, peresje (daunen) sivo K 6—, belo K 10—, od 5 kili naprej franko!

Gotove postelje

iz lesnega, rdečega, plave, rumeno ali belega inleta (Nanking), ena tubna, velikost 170×116 cm z 2 glavnima blazinoma, 80×85 cm, dobro napolnjene, z novim, sivim, čistim, krepkimi in trajnim periem K 16—. Napol-danne K 20—, daune K 24—, tubna sama K 12—, 14—, 16—, glavne blazine K 3—, 2:50, 4—, poslje po povzetju, zavoj gratis, od K 10—, naprej franko 728

Max Berger, Deschenitz št. 229, Böhmerwald.

Kar ne dopade, denar nazaj ali izmenjava. Cenik zastonj in franko.

Ladanjski premog

v izbornem suhem stanju priporočamo cenjenim odjemalcem. Pri večjih kupčijah dovolimo lepe popuste.

78

Rudnik Ladanje,
zadnja pošta Vinica (Hrvatsko).

Brata Slawitsch

v Ptiju 106

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledenih cen:

Singer A . . . 70 K — h
Singer Medium 90 " " "
Singer Titania 120 " " "

Ringschiffchen 140
Ringschiffchen za krojače 180
Minerva A 100
Minerva C za krojače in čevljarje 160
Howe C za krojače in čevljarje 90
Cylinder Elastik za čevljarje 180
Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. Najine cene so nižje kakor povsodi in se po pogodbji plačuje tudi lahko na obroke (rate). Cenik brezplačno.

808

Najboljša pemska razprodaja!

Ceno perje za postelj!

1 kg. svih šlisanih 2 K; boljših 2 K 40 h; na pol belih 2 K 80 h; belih 4 K; belih mehkih 5 K 10 h; 1 kg. najfinjejsih, sneženih-belih, šlisanih 6 K 40 h, 8 K; 1 kg. flauma (Daunen) sivega 6 K, 7 K; belega 10 K; najfinjejsi prsnii 12 K. Ako se vzame 5 K, potem franko.

Gotove postelje

iz krepkega, rdečega, plavega, belega ali rumenega nankinga, 1 tuhenit, 180 cm. dolg, 116 cm. širok, z 2 glavnima blazinama, vsaka 80 cm. dolga, 58 cm. široka, napolnjene z novim, sivim, trajnim in flavnastim perjem za postelje 16 K; pol-danne 20 K; daune 24 K; posamezni tuheniti 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; glavne blazine 3 K, 3 K 50, 4 K. Se posije po povzetju od 12 K naprej franko. Izmenjava ali vrnitev franko dovoljena. Kar ne dopade denar nazaj. S. Benisch, Deschenitz Nr. 716, Böhmerwald. Cenik gratis in franko.

5000 goldinarjev plači

= za osebe brez brade in za pleša

Lase in brado se dobi zanesljivo v 8 dnevu; za Nem pravega „Mos Balsama“. Stari in mladi, gospo celo leto dame rabijo samo „Mos Balsam“ za pridobitev obrov in brade, kajti dokazano je, da je ta „Mos Balsam“ edino sredstvo moderne znanosti, ki upliva dnevno na viso dnevi na lasne papile tako, da prično lasi takne. Naročni Garantiramo neškodljivost.

Ako to ni istina plačamo

= **5000 goldinarjev v gotovi**
vsakomur ki je rabil „Mos Balsam“ in ostal brade plešast ali z redkimi lasi.

Op. Mi smo edina tvrdka, ki prevzame takšne Zdravniški popisi in priporočila. Nujno svarimo predbami!

Stev.

Oziraje se na moje poskuse z vašim „Mos Balsamom“, vam lahko naznam, da sem s njim popolnoma dovoljen. Že po 8 dneh so se pojavili ocitno lasi; ako ravno so bili lasi svitli in mehki, so bili vendar do tednih dobila je brada svojo naravno barvo in tedaj šele se je pokazal imenitni učinek vašega balzama ostajem I. C. Dr. Tverg, Kopenhagen.

Podpisana lahko vsakomur pravi „Mos Balsam“ kot zanesljivo sredstvo za pridobitev las priporočela sem dalje casa na tem, da so mi izpadali in so se pojavili čisto goli prostori v laseh. Ko sem 13 tedne „Mos Balsam“, pričeli so lasi zopet rasti in so postali težki ter polni. Gd. M. C. Anderssen, kolač, gade 5, Kopenhagen.

1 zavoj „Mos“ gold. 5. Dobi se po povzetju ali s tem, da se plača naprej. Pisite na največjo šporedbo govino sveta:

Mos-Magasinet, Copenhagen 395 Dänemar

Dopisnice se frankirajo z 10 vin., pisma z 25 vin.

V ptujskem mestnem soparnem kopališču

se dobijo odsihmal kopele s klaponom po sledenih cenah: Vsak navaden dan ob 1 uri popoldan in vsako nedeljo in vsak praznik ob 1/2 uri predpoldan za 60 vin. (30 krajcarjev.)

Vodstvo ptujskega mestnega kopališča (Pettauer Badeanstalt).

Pušk Volitve
ile mesec
pisale tuc
Lancaster od K 26—, flobert-puške od se bodejo
pištole od K 2, samokresi od 5—. Popr. v prvi
po ceni.

Cenik s slikami franko. Cenik s slikami franko.
F. Dušek, Opočn
št. 104 a. d. Staatsbahn, Böhmen

760

Priznano najboljše

Najbolji mlatilni stroj

Gepeljni za vlačilno živilo. - Cisalni mlini za žitje, tričrni, reblerji za koruzo,

Mašine za rezanje krme in rezance s patent-rolen-ringsmir-lager za najlažji promet,

Rez za repo, peti s štedilnim kotljem

Pumpe za gnojnicico, se vrsti, in sploh vsi poljedelski stroji

STROJI za kosit za travo, deteljo in žitje, Obrača za mrvo, grablje za žetev in mrvo,

Preše za mrvo, preše za slamo,

Preše za vino in sadje, Hidravlične preše,

Mlini za grozdje, reblerji za grozdje,

Mlini za sadje, brizgalne za trte

in rastline, same delujejoče

Aparati za sušenje sadja in zelenjav.

Etabirano 1872.

Izdelujejo in prodajajo v najnoviji, odkrivani konstrukciji

PH. MAYFARTH & Co, fabrike kmetijskih mašin, železne gledanje in parso kladivnice Dunaj 21, Taborstrasse št.

Natančni cenniki s slikami zastonj. Odlikovan z nad 600 zlatimi, srebrnimi medaljami itd. Isče se zastopnike in napravljanje.

Hranilnica (Sparkassa) vlad. državnega mes

Vstanovljena leta

1862.

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni de-narni zavod.

Giro konto pri podružnici avst. ogersk. banke v Gradcu.

Uradne ure za poslovanje s strankami ob de-lavnikih od 8—12 ure.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakoršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstv